

SCENELIV

#01 – 2023

Dansk Skuespillerforbunds medlemsblad

TEMA:
Skuespillere i organisationer

INDHOLD

4	#LABORATORIET DEN STORE GRYDE MED SHAKESPEARE <i>I 'Juliet's Birthday Bash' prøver May Lifschitz kræfter med både en hovedrolle på de skrå brædder, improvisation og devising. Læg dertil et aktivt publikum, der også lige skal spise undervejs.</i>	16	KLASSIKEREN ARIADNE PÅ NAXOS <i>I hele 2023 vil Sceneliv byde på en serie stillfotos fra operaverdenen ledsaget af baggrundsfortællinger. I årets første nummer handler det om 'Ariadne fra Naxos'. Fotos er tilvejebragt af Det Kongelige Teater.</i>
6-15	TEMA: SKUESPILLERE I ORGANISATIONER	18	NY SERIE: I SKUESPILLETS TJENESTE <i>Vi skyder også det nye år i Sceneliv i gang med en ny interviewserie, hvor forskellige medlemmer af forbundet får lejlighed til at sætte et langt liv i skuespillets tjeneste i perspektiv. Ikke fordi arbejdslivet allerede er forbi – men fordi de interviewede er oppe i den ende af arbejdslivet, hvor mønstre begynder at danne sig. Lærke Posselt har taget portrætfoto. I første omgang af Susanne Breuning.</i>
6	PÅ VIRKSOMHEDSBESØG MED DACAPO <i>Før hed de Dacapo Teatret, men nu hedder de slet og ret Dacapo. Truppen af skuespillere holder et spejl op foran medarbejdere og ledere i erhvervslivet, så de kan blive klogere på sig selv.</i>	22	BILLEDKUNST MØDER SCENEKUNST <i>"Vores filmkabareter trækker på kabareten som form og tradition," siger Maria Bordorff, der er den ene halvdel af kunstnerduoen Astrup & Bordorff. Forestillingen 'Til tjeneste' på Revolver er en blanding af scene-kunst og billedkunst, der viser ikke at være så umage endda.</i>
10	TEATERSPEKTRUMS FORUMTEATER <i>Rikke Bendtsen er uddannet skuespiller i 1986. Efter nogle år med traditionelt skuespillerarbejde har hun kastet sig over forumteater. Siden er hun blevet lidenskabeligt optaget af kommunikation og relationer mellem mennesker.</i>	28	DSF STUDIO <i>I den kommende tid er der både velkendte og nye navne på listen over undervisere i DSF Studio. Blandt andre Lotte Svendsen, Christian Damsgaard, Søren Balle, Kamilla Wargo og Ola Hörling.</i>
12	VÆKST I VIRKSOMHEDSOPGAVERNE <i>Skuespiller Elin Fredrikson arbejder også med erhvervslivet. Den ene dag skal hun være mere businessagtig i sin fremtoning – den anden dag blot casual. Arbejdsformen er på vej frem. I 2022 fik hun også mange kunder i virksomheder i Sverige.</i>	31	MIKAEL SIMPSON (1954-2022) <i>De fleste vil sikkert nok huske Mikael Simpson som smilende ansigt og urolig kraft hos Lars von Trier. Men han var også med til at skabe Teater Terra Nova, hvor man kæmpede for diversitet i en meget hvid teaterverden.</i>
14	TEATERREVOLUTION PÅ PLEJEHJEM <i>Ved hjælp af en ny revolutionerende digital teknik, vil der i de kommende måneder og år forhåbentlig blive vist mere teater på landets plejehjem. Lars-Ole og Lena Hedegaard står bag visionen med Scenior Vision.</i>		

VORES KANALER	
	Vores Facebookgruppe ‘Medlem af Dansk Skuespillerforbund’. Gruppen af kun for medlemmer
	Vores Facebookside ‘Dansk Skuespillerforbund’
	Vores Instagram-profil ‘Dansk Skuespillerforbund’
	Vores hjemmeside: www.skuespillerforbundet.dk
	Vores hjemmeside til efteruddannelse og netværk: www.dsfstudio.dk
FØDSELSDAGE	
→	Carsten Nørgaard 3. marts 60 år
→	Lars Bjørn 3. marts 60 år
→	Inge Sofie Skovbo 4. marts 70 år
→	Birgitte Nystrøm 7. marts 70 år
→	Preben Kristensen 14. marts 70 år
→	Annika Johannessen 17. marts 60 år
→	Peter Secher Schmidt 17. marts 60 år
→	Ulla Koppel 18. marts 75 år
→	Lotte Merete Andersen 18. marts 60 år
→	Stine Schröder Jensen 18. marts 50 år
→	Elisabeth Hanke 19. marts 60 år
→	Gunnvá Zachariassen 21. marts 50 år
→	Lisbet Lundquist 25. marts 80 år
→	Anne-Vibeke Mogensen 28. marts 70 år
→	Morten Kirkskov 28. marts 60 år
→	Morten Hebsgård 31. marts 60 år
→	Susanne Billeskov 3. april 50 år
→	Birthe Mariat 9. april 85 år
→	Joan M. Bentsen 10. april 70 år
→	Jesper La Cour Andersen 10. april 60 år
→	Morten Bo Koch 11. april 50 år
→	Thomas Leth Rasmussen 11. april 60 år
→	Morten Lützhøft 16. april 60 år
→	Lise Kamp Dahlerup 20. april 75 år
→	Laura Bro 27. april 50 år
→	Pernille Petersson 28. april 50 år
→	Birgitte von Halling-Koch 30. april 80 år

SCENELIV #1 – 2023	
SCENELIV udgives af Dansk Skuespillerforbund og udkommer 6 gange årligt.	
Oplag: 2.900 eks. – Abonnement: 425 kr. årligt	
Dansk Skuespillerforbund Tagensvej 85, 3. sal 2200 København N Telefon: 33 24 22 00 Mandag-fredag 9-12 og 13-15 dsf@skuespillerforbundet.dk www.skuespillerforbundet.dk	
Artikler, læserbreve og lign. sendes til: jwj@skuespillerforbundet.dk	
Redaktion: Jacob Wendt Jensen (redaktør) Benjamin Boe Rasmussen (ansvarshavende)	
Annoncer sendes til: Jette Rydder, jr@skuespillerforbundet.dk	
På forsiden TeaterSpektrum. Foto: Lærke Posselt	
Grafisk design: Spine Studio Tryk: KLS PurePrint	
Debatindlæg og mindeord må maks. fylde 2800 anslag inkl. mellemrum	
ANNONCEPRISER OG FORMATER (b × h) Helside (215 × 280 + beskæring) 10.000 kr. Bagsiden (215 × 220 + beskæring) 10.000 kr. 1/2 side (196 × 124) 5.500 kr. 1/3 side – horisontal (62 × 254) 4.000 kr. 1/3 side – vertikal (196 × 81) 3.000 kr. Visitkort (95,5 × 60) 700 kr. Små medlemsannoncer (95,5 × 60 mm – 400 anslag inkl. mellemrum): 350 kr.	
Annoncemateriale skal afleveres i pdf-format. Alle priser tillægges moms.	
Særlige annonceønsker: Kontakt Jette Rydder tlf. 33 24 22 00	
<i>Næste nr. af Sceneliv udkommer 26. april 2023</i>	
	

LEDER	
KULTUR ER DET, VI LAYER, NÅR VI GÅR PÅ ARBEJDE	
	
<i>Af Benjamin Boe Rasmussen</i>	
Vi har fået ny kulturminister, og jeg er spændt på at møde ham. Han virker som et spændende og modigt valg, og han er i hvert fald en kulturminister med pondus og adgang til de magtfulde udvalg under regeringen. Og jeg vil gerne bruge et af hans tweets som udgangspunkt for den her leder. “Kultur er alt det, vi laver, når vi ikke går på arbejde,” skrev han lige efter udnævnelsen. Nogle oplevede det som en provokation, men for os teaterfolk er det jo egentlig lidt rigtigt. For når folk forlader deres arbejdsplads og glæder sig til en aften i teatret, er det tid til, at vi stempler ind og begynder vores arbejdsaften. Og det er vigtigt at understrege, at det præcis er det, det er. Et arbejde. Vores fagforening repræsenterer med andre ord en del af dansk erhvervsliv – ikke en flok frivillige, der laver kunst for sjov. Selvfølgelig er det besnærende kun at se røde løbere, gallaklædte kunstnere, champagnepremiererne og danskere med succes i Hollywood og på de internationale festivaler. Men alt det er præmier, et bonusresultat af vores arbejde – og det er slet ikke noget, vi kan betale husleje, indkøb, benzin eller daginstitutionspladser med. Her har vi brug for den løn, vi tjener, når vi går på arbejde – og den er langt fra altid, hvad den burde være. Det er det tema, jeg gerne vil fokusere på – ikke mindst nu, hvor både inflation og leveomkostninger stiger. En stor del af kulturen, blandt andet scenekunst, film og tv, bliver nemlig støttet af alle danskere via skattebilletten, og derfor er det	
nødvendigt, at vi stiller skarpt på, hvilke vilkår vi er med til at støtte. For eksempel synes jeg, at vi bør stille krav om, at de produktioner, der modtager støtte, er bæredygtige – når det gælder både økonomien og arbejdsvilkårene. Der skal være ordnede forhold og en fair løn til dem, der leverer indholdet. Jeg siger ikke, at kulturen skal have flere støttekroner, men at de skal komme med en række krav. På samme måde som i min velkendte vending om, at man ikke kan banke et pissoir op på en mark i Jylland eller bygge en metro i København, uden at entreprenører og underentreprenører skal leve op til et hav af regler. Det samme burde gælde inden for kunsten og kulturen. Forleden fik jeg en sms fra et medlem – her er noget af det, han skrev: “Jeg har levet de sidste mange år som turnespiller. Jeg stod op, jeg kørte, jeg pillede ned, og jeg har sovet på et hotel, så jeg var aldrig hjemme hos min familie. Overenskomsten er på turneområdet så vanvittig hård. Det er en basisløn, og jeg har så mange opgaver, som ikke er at spille. Jeg bliver så ked af det, når jeg ser arbejdsgiverne tale kroner og øre. Hvis ikke de vil give os mere i løn, så giv os i det mindste tid sammen med vores familier eller tillæg for vores ekstra arbejdsopgaver.” Hans historie er langt fra den eneste. Senest har vi talt med medlemmer, som ikke får løn under sygdom, eller som får aflyst opgaver uden kompensation. Ting, der ville være uhørt i ethvert andet erhverv. Det er ikke for at udstille vores branches arbejdsgivere – alle gør, hvad de kan, med de midler de har til rådighed. Men det er derfor, vi skal se på, hvor mange produkti- oner, der får statsstøtte, og sikre at der altid følger krav om løn og vilkår med. Det her skal ikke opfattes som ynke, for det er det ikke – vi har valgt vores erhverv, fordi vi synes, det er det bedste, der findes, og fordi vi er dygtige til det. Men kunst er ikke et kald, det er et erhverv – og vi er en fagforening, der er sat i verden for at slås for vores medlemmers ret til ordentlig løn og arbejdsforhold. Ikke mindst alle dem, der skaber kunst i rammer, der bliver støt- tet med penge fra vores fælleskasse. Ellers ender vi med, at ingen har råd til at vælge kulturen som arbejdsplads. ●	

Martin Viktor Larsen,
Annamaria Tolstrup
Hansen og May Lifschitz
i 'Juliet's Birthday Bash'.
Foto: Lærke Posselt

FRA SKÆRM TIL MODERNE SHAKESPEARE

May Lifschitz har spillet med i flere roste film- og serieproduktioner, men i madteaterforestillingen 'Juliet's Birthday Bash' får hun lov at prøve kræfter med både en hovedrolle på de skrå brædder, improvisation, devising, Shakespeare i moderne klæder og et aktivt og deltagende publikum – der ovenikøbet skal fodres undervejs.

Af Louise Kidde Sauntved

“Fuck det, babe, du er bedre værd!” Det er tydeligt, at Shakespeares ord har fået en grundig opdatering, da Annamaria Tolstrup Hansens Viola giver sin bedste veninde Julie en peptalt i garderoben, efter at den selvglade Paris har friet til den overrumpede fødselar – der i 'Juliet's Birthday Bash' er blevet til en populær italiensk blogger og rigmandsdatter.

“Hvad skete der lige?” spørger May Lifschitz' Julie forarget.

“Han friede bare til mig ud af det blå. Jeg kyssede ham én gang, til en eller anden fest i Wien.”

I 'Juliet's Birthday Bash' er karaktererne fra Shakespeares mest berømte stykker blandet sammen. Blandt andet dukker Hamlet, Ofelia og Dronning Gertrud også op til fest. Og selvfølgelig Romeo, der er en væsentlig grund til, at Julie er så chokeret over en anden mands frieri.

“Jeg har lige mødt den her fyr, som jeg havde den mest intense forbindelse med. Han kyssede mig, og det var som Big Bang om igen. Hele verden stoppede et øjeblik – men Gertrud siger, at han er medlem af en eller anden bande!”

Instruktør Jeremy M. Thomas-Bøgsted stopper dem et øjeblik.

“Hvordan føltes det? Måske kan vi arbejde med, at Julie skifter tøj her? Måske vil hun af med sine sko og have noget mere komfortabelt på?”

“Hun har et stort skørt på. Måske krænger hun det af?” foreslår May Lifschitz.

“Ja, jeg kunne godt forestille mig, at hun er nået til et punkt, hvor hun bare vil have noget behageligt på,” nikker instruktøren.

“Ja, hvor jeg bare vil være MIG,” siger May Lifschitz.

Grundigt karakterarbejde

Holdet har kun været på gulvet i lidt over en uge, så alt er stadig helt åbent. 'Juliet's Birthday Bash' bliver til som ren devising. Intet er skrevet i sten endnu. Når stykket når til Thaliascenen på Kronborg kan spillerne derudover se frem til at skulle dele scenen med ikke alene en hel madteateroplevelse, kreeret af madkunstner Tine Galatius, men også et publikum, der bliver en aktiv del af handlingen. En helt ny oplevelse for May Lifschitz, der hidtil mest har arbejdet med film og tv-serier, med kort tidshorisont, fast manuskript og ingen ubekendte.

“Det var meget frygtindgydende. Især inden vi gik i gang. For jeg er jo vant til, at der er faste rammer som gør, at jeg kan læne mig tilbage og tænke 'Vi griber hinanden'. Men her skal vi ikke kun gribe os selv, men også publikum. Det har jeg været meget spændt på. Men nu hvor vi er kommet i gang kan jeg mærke, at det også er fedt at skabe selv. Og at alle skuespillere har lige meget at sige i forhold til det fælles narrativ.”

Men for at navigere i de åbne rammer, har det været nødvendigt for May

Lifschitz at gøre sit forarbejde ekstra grundigt. Selvom Julie taler i hverdagssprog anno 2023, har hun studeret Shakespeares jambiske pentametre, lavet research på Shakespeares stykker og arbejdet intenst med karakterarbejde ved blandt andet at skrive monologer, lave associativ skrivning og endda lægge Julies horoskop.

Spiselige tårer

For Julies vedkommende handler historien stadig om at gå fra at være lydig, høflig og afhængig af familien til at lære at følge sit eget hjerte og stå på egne ben. Men i 2023 er det ikke kun samfundets konventioner, vi er slave af.

“I en moderne kontekst handler det meget om at være slaver af hele denne her overfladiske verden, som vi hele tiden bliver suget ind i. Om det så er på skærmen eller i ens virkelig liv. Så det tænker jeg meget ind i karakteren.”

Tilbage på scenen skal May Lifschitz og Annamaria Tolstrup Hansen finde ud af, hvordan de – helt konkret – skal servere Julies tårer for publikum på scenen. Tine Galatius har skrevet, at Julie græder ned i en serviet, og så bliver tårerne serveret derfra.

“Er det meningen, at folk skal spise dem?” spørger May Lifschitz.

“Ja. Der kommer også til at blive skrevet noget poetisk om, at tårerne bliver hårde, fordi du er nødt til at gøre dig hård,” siger Jeremy M. Thomas-Bøgsted.

“Som diamanter.”

“Bitch, du er så ren, at du græder diamanter,” griner Annamaria Tolstrup Hansen. Halvt i karakter.

“Det er noget, vi kan lege videre med. Endnu en ting til listen,” siger Jeremy M. Thomas-Bøgsted.

“Lad os tage det en gang til.”

Nye udfordringer

Der hviler et stort ansvar på både holdet som helhed og hver enkelt spiller, når hele stykket skabes på gulvet. For May Lifschitz er det en god træning i at være nærværende på flere plan samtidig.

“Jeg skal altid have et dobbelt lag, hvor jeg har skuespilleren i baghovedet, samtidig med at karakteren er i forgrunden, og så er der en ping pong mellem de to. Sådan arbejder jeg selvfølgelig altid, men det er bare meget tydeligt her, hvor du hele tiden skal være nærværende, samtidig med at du skal huske, hvornår der opstår noget, som skal bruges. Så det er en fed træning i dobbelt nærvær.”

Selvom hun indtil nu mest har arbejdet foran kameraet, har May Lifschitz altid været nysgerrig på teatret.

“Teatret er jo på en eller anden måde det oprindelige. Det er vigtigt for mig at være alsidig som skuespiller, og jeg føler, at alle kunstkaber er med til at gøre mig til en bedre skuespiller. Og så er der flere nedslag i teksten, hvor Julie står meget

alene og krænger sit hjerte ud. Den form for monologoplevelse er jeg ikke blevet præsenteret for på samme måde på film og tv, så det var en fed udfordring.”

Publikum på prøve

På Kronborg kommer der til at være 50 publikummer med på scenen. Så under prøverne springer skuespillerne ind og agerer publikum, når deres karakter ikke lige er til stede i en scene. May Lifschitz når både at være den nysgerrige og åbne Marianne fra Helsingør og en mere genert gæst, der gemmer sig afventende i en krog. Og hun synes det er en god øvelse at se stykket med publikums øjne.

“I et så grænsebrydende format som det vi laver, er det vigtigt hele tiden at tænke på, at publikum har forskellige oplevelser og kommer med forskellig bagage. Og det at forestille sig, hvordan publikum oplever de forskellige scener er med til, at vi kan vurdere, hvad der virker, og hvad der ikke virker og sammen dreje det i den retning, der giver bedst mening,” siger May Lifschitz, der glæder sig til at opleve det rigtige publikums reaktioner.

“Vi arbejder rigtig meget med tematikker om forventninger og fordomme, og hvordan vi bryder dem, så det bliver spændende at høre, om det også er det, man får med sig som publikum.” ●

Vi er trænet i det uventede

Skuespillere kan holde et spejl op foran erhvervslivet og få medarbejdere og ledere til at reflektere over deres egne roller i for eksempel konflikter.

Af Ulla Abildtrup

I en af Københavns Universitets ældste bygninger ved siden af Vor Frue Kirke er en snes af landets største akademiske talenter inviteret til kursus for at blive klogere på konflikthåndtering i deres arbejde som forskningsledere.

Langs væggene står hvide buster af universitets rektorer gennem tiden på marmorsøjler. De unge og knap så unge deltagere i kurset Leading Research Workshop sætter sig på lyse læderbetrukne stole rundt om tre borde. Der småltalkes på engelsk og svares på mails på bærbare computere.

To kursusledere fra universitet indleder workshoppen med at forklare, at konflikter altid handler både om en sag og om de personlige relationer mellem parterne i konflikten. Hvis man vil løse en konflikt eller trappe den ned, er det derfor vigtigt at få afklaret, hvordan parterne hver især opfatter konflikten.

Herefter giver kursuslederne ordet til Per Lykke Hansen, skuespiller, konsulent og partner i konsulentvirksomheden Dacapo, som indleder med at invitere deltagerne til at indtage pladserne på en række stole placeret på rækker – som i et teater.

Flere tager pc'erne med og placerer dem på skodet, mens Per Lykke Hansen peger på fire regnestykker, som han har skrevet på et flipboard:

1+4=5

2+5=12

3+6=21

5+8=?

“Hvad skal der stå på spørgsmålstegnets plads,” spørger Per Lykke Hansen og opfordrer deltagerne til at tale med hinanden. Snakken breder sig, flere vender sig og taler med dem på rækken bag sig.

“Hvad er svaret på dette ret simple regnestykke,” spørger han igen med et smil.

En af eliteforskerne foreslår 34, en anden 45.

“Hvor mange holder på 34 og hvor mange tror på 45,” spørger Per Lykke Hansen.

Hænderne kommer i vejret, flertallet er for 34.

“Jamen, så siger vi, at svaret er 34, selvom det undrer mig, at ingen mente, at 13 var det rigtige svar, og at de to midterste

regnestykker var forkerte,” fortsætter han drillende, mens latteren breder sig.

“Pointen er, at vi forstår regnestykket forskelligt. Når vi gør det, er der risiko for konflikt. En konflikt kan først løses, når vi ved, hvad den egentlig handler om, og hvordan parterne i konflikten hver især ser på den.”

“Nu vil vi spille en scene fra et universitet i en fiktiv by, hvor en medarbejder kommer ind til sin leder, og så må I fortælle mig, hvad I ser.”

Du optrapper konflikten!

Per Lykke Hansens kollega og medpartner i Dacapo skuespiller Jennie Nielsen stiller sig foran et bord med en skrivepult, hvor der står en computer. Hun ser koncentreret på computeren. Per Lykke Hansen nærmer sig med tøvende skridt og siger, at han ikke som lovet kan have en præsentation færdig til tiden. Jennie Nielsen ser kort op og svarer “okay,” hvorefter hun igen kigger på sin pc.

Per Lykke Hansen spørger deltagerne, hvad der optager dem ved den korte scene – er der en konflikt? Snakken mellem deltagerne tager til i styrke, ingen ser længere på deres pc. Efter et par minutter ringer Per Lykke Hansen med en klokke og beder om deltagernes input.

Nogle mener, at der er tale om en indre konflikt i medarbejderen, fordi han ikke har gjort sit arbejde og har dårlig samvittighed. Andre siger, at vi er vidende til en konflikt under optrapning, fordi medarbejderen bliver utilfreds, når han ikke får feedback på sin melding.

Nogle mener, at der allerede før scenen må have været en konflikt mellem leder og medarbejder, siden lederen svarer så kortfattet. Andre igen siger, at lederen må have en indre konflikt, der skyldes, at hun reelt ikke har tid til at høre på sin medarbejder.

“Når lederen bare siger ‘okay’, skaber det et ubehag i medarbejderen, fordi han ikke kan mærke, om det i virkeligheden er i orden, at han ikke når at få lavet præsentationen færdig,” bemærker en deltager.

“Vi sender hele tiden bevidste og ubevidste signaler, som andre kan have svært ved at afkode. Nu skal I se, hvad der sker efterfølgende,” siger Per Lykke Hansen.

Jennie Nielsen fjerner skrivepulten fra bordet og forvandler sig dermed fra leder til medarbejder. Per Lykke Hansen nærmer sig hende uden tøven og fortæller om sit møde med lederen. Han forklarer, at lederen endnu engang har behandlet ham med ligegyldighed.

Jennie Nielsen erklærer sig enig i, at lederen optræder arrogant og fortæller, at en anden kollega har haft en lignende oplevelse for nylig.

Nu ler kursUSDeltagerne. En bemærker, at det er ‘so typical’, og snakken går livligt om scenen, som skuespillerne lige har spillet.

“Du optrapper konflikten,” udbryder en af kursUSDeltagerne henvendt til Per Lykke Hansen.

“Mig? Nej da!” svarer han og fortsætter, “så du ikke, hvordan lederen behandlede mig? Min kollega her og jeg er jo bare buddys. Vi har den samme verdensopfattelse. Sig mig, er du egentlig på vores hold eller lederens,” spørger han konspiratorisk med et glimt i øjet.

Snakken mellem deltagerne fortsætter. En kommenterer, at man ikke bør tale bag om ryggen på hinanden. Til den bemærkning hvisker Per Lykke Hansen:

“Men det sker jo på alle arbejdspladser hele tiden. Vi gør det alle sammen for at bevare den gode relation med vores kolleger!”

Latteren brager.

Per Lykke Hansen fortsætter med almindelig stemmeføring:

“Nu skal I arbejde med jeres egne dilemmaer og konflikter i grupper, og så spiller vi dem bagefter,” siger han.

“Jeg er virkelig nysgerrig på næste scene,” bemærker en deltager, før han rejser sig og går i gruppearbejde.

“Pointen er, at vi forstår regnestykket forskelligt. Når vi gør det, er der risiko for konflikt. En konflikt kan først løses, når vi ved, hvad den egentlig handler om, og hvordan parterne i konflikten hver især ser på den”

Glatfårekursus i ledelse

Dacapo hed tidligere Dacapo Teatret, nu præsenterer Dacapo sig selv som konsulentvirksomhed med den engelske undertitel *the art of change*. Dacapo vil med egne ord ændre den måde, virksomheder og organisationer tænker og agerer på og består af fastansatte konsulenter og en stor gruppe freelance-skuespillere.

Per Lykke Hansen er uddannet skuespiller fra Aarhus Teater i 1989 og var i ni sæsoner tilknyttet Aalborg Teater. Derefter arbejdede han freelance, indtil han i 2003 kom til Dacapo:

“Det var begyndt at kede mig at spille den samme forestilling otte uger i træk. Som freelancer kom jeg med i et turnerende børneteater og blev begejstret over interaktiviteten med de små børn, og det førte mig videre til det involverende teater hos Dacapo,” fortæller han.

De første ni år arbejdede Per Lykke Hansen som skuespiller i firmaet, i 2012 blev han partner og arbejder nu som både konsulent og skuespiller. Han har udbygget sin skuespilleruddannelse med en master i Adult learning ved Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse og taget Stifinder Lederuddannelsen.

“I Dacapo hjælper vi mennesker til at flytte sig og få et bedre arbejdsliv. Mange i erhvervslivet tror for eksempel, at improvisation handler om, hvordan man agerer i en krisesituation, men der vil altid ske noget uventet, også i en hverdag. I pressede situationer reagerer de fleste ved at sætte autopiloten til. Men som skuespillere er vi trænet i improvisation og vant til, at instruktøren hele tiden spørger, om vi kan prøve at gøre noget andet. Derfor kan vi hjælpe mennesker i erhvervslivet med at træne sig op til at få flere handlemuligheder. Vi kan med en let omskrivning tilbyde et glatfårekursus til virksomheder og organisationer,” siger Per Lykke Hansen.

Medicinaldirektør på kursus

Dacapo har kunder i både ind- og udland, cirka halvdelen er offentlige virksomheder, mens den anden halvdel er private. Der er typisk tale om store organisationer som Københavns Universitet,

en afdeling i en kommune eller virksomheder som Novo Nordisk, og opgaverne lyder oftest på udvikling af arbejdsmiljø, arbejdsprocesser eller ledelse.

“Smv’erne har sjældent opgaver til os – de har typisk snuden i driftssporet,” siger Per Lykke Hansen med henvisning til forkortelsen for små og mellemstore virksomheder. De mange år i erhvervslivet er trængt ind i hans sprog.

Dacapo tilbyder både kurser til medarbejdergrupper og en-til-en-træning. Per Lykke Hansen fortæller, at han blandt andet har haft den administrerende direktør i et større dansk medicinalfirma til træning i forbindelse med en global *roll out* med temaet feedback.

“Som leder skal man kunne være nærværende i øjeblikket og reagere på det, der sker. Og som skuespillere er vi vant til at sætte os ind i andres tanker og måder at forstå verden på. Derfor kan ledere øve sig på at udvikle deres interpersonelle færdigheder på os. Lederne kan træne deres evner til for eksempel at tage svære samtaler med stressramte medarbejdere eller en, der ikke performer optimalt,” forklarer Per Lykke Hansen.

Han pointerer, at en virksomhed, ligesom et teaterstykke, udelukkende består af roller, som indbyrdes skaber hinanden.

“Hvis jeg får en rolle som konge i et stykke, men de andre skuespillere agerer, som om jeg er narren, så er jeg narren, uanset hvor meget jeg stamper i gulvet og råber op. De relationer har skuespillere en grundlæggende forståelse for, ligesom de ved, at hvis man ændrer lidt på en rolle, så flytter alt andet sig også. Så skuespillere har i bund og grund en stor indsigt i organisationsudvikling,” siger han.

“Vi sætter et spejl op foran erhvervslivet, hvor de kan genkende deres egne problematikker. Men vi lægger et fiktivt filter over spejlet, når vi spiller virksomhedens dilemmaer på scenen, og filtret gør det muligt for deltagerne at tale om deres egne konflikter og udfordringer på en reflekteret måde. Det er teatrets magi!”

Arbejder på tværs af tid og sted

Dacapo har flere faste kunder. Per Lykke Hansen har for eksempel i en årrække afholdt workshoppen i konflikthåndtering på Københavns Universitet. Men når Dacapo får nye kunder eller nye opgaver, er det indledningen på en omfattende research:

“Vi holder møder med ordregiveren og spørger ind til udfordringerne. Vi foretrækker at komme ud på virksomheden og tale direkte med et udvalg af de berørte medarbejdere. Det kan være en produktionslinje, som skal overgå til skifteholdsarbejde, hvilket skaber gnidninger. Så researcher vi og spørger til konkrete oplevelser, inden vi sætter os ned og skriver scenerne. Vi laver ikke sagsbehandling, men generelle og dog genkendelige scener,” forklarer Per Lykke Hansen.

Selv om han til enhver tid foretrækker det fysiske møde, har Dacapo de senere år – blandt andet på grund af corona – fået stadig flere virtuelle opgaver.

“Jeg havde forsvoret, at det kunne lade sig gøre. Men vi har fået udstyr til tre-kamera-produktioner og kommunikerer med deltagerne over Teams eller lignende, og det fungerer overraskende godt. Forleden havde vi for eksempel 25 indiske ledere, som befandt sig i Indien, på kursus,” fortæller Per Lykke Hansen.

De virtuelle redskaber gør det muligt at holde kurser for mennesker på tværs af tidszoner og geografi, men det sker også, at Dacapo bliver inviteret til udlandet for at afvikle workshops.

“Jeg har været jorden rundt for et selskab, der har kontorer i Kina, Indien, USA, Sydamerika og Europa, hvor vi stod for et kursus i Change management i alle deres afdelinger. Det er et fantastisk job, hvor jeg kan blive ved med at udvikle mig,” konkluderer Per Lykke Hansen. ●

Dacapo.
Foto: Lærke Posselt

Vi er værktøjer for forandringsprocesser

Af Ulla Abildtrup

Skuespillerne fra TeaterSpektrum aflæser sprog og kultur på arbejdspladser og sætter ved hjælp af scener et spejl op foran medarbejdere og ledere, de kan bruge som redskab til at forandring.

Skuespiller Rikke Bendsen har arbejdet som konsulent i erhvervs- livet i 25 år og er i dag indehaver af TeaterSpektrum, som hjælper virksomheder og organisationer med at styrke deres kommunikation.

“70-80 procent af vores kunder er offentlige. For eksempel kommuner eller styrelser. De øvrige er organisationer som fagforeninger eller boligforeninger og private virksomheder,” fortæller Rikke Bendsen.

Interaktivt forumteater

“Nu skal vi have en samskabelses-øvelse.” Rikke Bendsen står på scenen i Kulturhuset Islands Brygge i København foran henvend 30 vejledere for elever på social- og sundhedshjælper eller social- og sundhedsassistentuddannelsen i Københavns Kommune.

“I skal flytte bordene ud til siden og stille stolene på rækker foran scenen.”

Hele formiddagen har vejlederne på forskellig vis reflekteret over deres opgave med fokus på verbal og nonverbal kommunikation med eleverne. De næste

timer skal de i samarbejde med skuespillerne fra TeaterSpektrum se deres overvejelser foldet ud på scenen. Rikke Bendsen er procesleder, mens de øvrige skuespillerne spiller scenerne i samarbejde med deltagerne.

TeaterSpektrum arbejder med interaktivt forumteater, hvor deltagerne påvirker handlingen. De fleste af teatrets opgaver handler om at håndtere svære samtaler eller skabe større gennemslagskraft for medarbejdere og ledere på arbejdspladsen.

“Vi kan arbejde med alle temaer, hvor god kommunikation er afgørende. Eksempelvis havde vi sidste år en række workshops for samtlige ledere fra ældreområdet i Gentofte Kommune, hvor de trænede tydelig kommunikation og konflikthåndtering, mens deres medarbejdere havde workshops med fokus på forråelse og low arousal,” fortæller Rikke Bendsen.

“Vi har også rigtig mange job for lærere og pædagoger i grundskolerne, hvor vi sætter praktik på Louise Klinges forskning i relationskompetence mellem professionelle voksne og børn og unge. Og så er psykologisk tryk buzzwords

i erhvervslivet, altså hvordan vi skaber tillid og tryk på arbejdspladsen, så vi kan udvikle os sammen og undgå at skabe en nulfejlskultur,” siger Rikke Bendsen.

Misforståelser og frygt

“I dag handler det om sproglige kompetencer og vigtige men svære samtaler. Fortæl mig, hvilke udfordringer møder I i jeres hverdag. Kom gerne med eksempler på misforståelser!” opfordrer Rikke Bendsen.

En af deltagerne fortæller om en tosproget kollega, som bankede på døren til en dement borger og spurgte: “Inga, du vil bolle?”

Salen knækker sammen af grin over sprogforbistringen, som de genkender fra dagligdagen. Imens tager de tre skuespillerne på scenen noter. En anden deltager fortæller:

“Jeg spurgte en tosproget elev, om han havde husket at vaske hovedet meget for sigtigt. Eleven svarede, at han havde vasket både hovedet og halsen meget nænsomt. Jeg mente selvfølgelig penishovedet, men det forstod eleven ikke.”

En tredje deltager fortæller om en situation, hvor en elev med udenlandsk baggrund skulle smøre smørrebrød:

“Eleven spurgte, hvad der skulle på, og jeg svarede leverpostej, rullepølse, spegepølse og ost, hvorpå eleven smurte et meget højt belagt stykke smørrebrød!”

“Hvad sker der i de situationer,” spørger Rikke Bendsen, mens salen klukker af grin.

En svarer, at der bliver udført forkerte opgaver, mens en anden peger på frykten for at bruge seksualiserede ord og frustration, når kommunikationen ikke fungerer.

“Vi har en elev, der føler sig krænkede og gjort til grin, så snart vi retter på hende,” bemærker en deltager, mens de andre vejledere nikker samstemmende.

“Nu vil vi spille en scene for jer, og så skal vi tale om, hvordan situationen kan tackles anderledes,” siger Rikke Bendsen.

Grundige forberedelser

Graden af improvisation på scenen afhænger af, hvilken løsning kunden køber hos TeaterSpektrum.

“Enhver opgave starter med et formøde, hvor vi spørger, hvad kunden gerne vil have, og på den baggrund folder vi ud, hvad vi kan tilbyde. Herefter følger en skriftlig proces, som viser, om vi har forstået kundens behov, udfordringer og arbejdskultur. Det er i denne proces, at den egentlige bro til kundens virkelighed, sprog og kultur bliver bygget,” forklarer Rikke Bendsen.

Hvis virksomheden har købt den helt store pakke, holder skuespillerne og en dramaturg fra TeaterSpektrum flere møder med forskellige grene af virksomheden og taler med både medarbejdere og ledere, HR og andre interessenter. På baggrund af

fortællingerne om virksomheden skriver TeaterSpektrum en række scener og inviterer repræsentanter for kunden til en prøve for at sikre sig, at de har ramt for eksempel sprogtonen rigtigt.

“Skuespillerne er helt afhængige af at få de rigtige input og derfor meget trænede i at stille de rigtige spørgsmål. De er også vanvittig gode til at læse kulturen og sproget på en arbejdsplads. Vi bliver til værktøjer for andres processer. Den del af jobbet elsker jeg, for vi gør virkelig en stor forskel for kunderne,” siger Rikke Bendsen og fortæller om kunder, der husker deres optræden mange år efter.

En dosis humor

På scenen har skuespiller og medpartner i TeaterSpektrum Kate Kjølby McKenna taget en cardigan med lange flagrende ærmer over sin grå rullekravebluse og er blevet til sosu-elev Nasim, mens skuespiller Dorte Højsted har iført sig en farvestrålende busseronne og nu hedder Ronja og er sosu-vejleder.

“Svin har lavet lort i bukserne igen!” siger Nasim.

Ronja ser panderynkende på hende:

“Mener du Svend?” spørger hun.

“Ja, Svin, det siger jeg jo!”

“Han hedder altså Svend, og her hos os hedder det ikke lort. Her hedder det af-føring,” fortsætter Ronja.

Nasim lægger armene over kors og surmuler:

“Du retter hele tiden på mig!”

Latteren ruller blandt kursisterne fra Københavns Kommune, mens de på Rikke Bendsens opfordring drøfter, hvad Ronja nu skal gøre.

Vejen til forumteater

TeaterSpektrum lægger vægt på, at de ikke kommer med sandheden, når de er på job på en arbejdsplads.

“Der er ingen sandheder. Men vi kan skabe et rum, hvor man kan afprøve forskellige muligheder omkostningsfrit. Jeg oplever, at deltagerne bliver lettet og glade, når de opdager, at vi ikke er underlagt politisk censur. Hvis en deltager har lyst til at sige, at en kollega eller chef er en idiot, kan vi spille det på scenen. Så kan deltagerne se, hvad der kan ske, når skuespillerne i deres karakterer reagerer på den ikke-konstruktive kommunikation, og deltagerne kan så igen diskutere, hvad der ellers kan gøres,” fortæller Rikke Bendsen.

På det personlige plan har hun oplevet at få sin værdighed og handlekraft tilbage gennem arbejdet med TeaterSpektrum:

“Jeg er uddannet i 1986 fra Teaterakademiet og arbejdede de første år helt traditionelt med faget og lavede teater og film, men var jo også ofte arbejdsløs. Jeg syntes, det var meget hårdt, at jeg hele tiden var afhængig af, at nogen ringede og sagde, at jeg var fed, og gav mig et job. Noget af det virkelig utaknemmelige i skuespillerbranchen er, at du kan være en superdygtig skuespiller og have succes i en periode og så være glemt igen lige så hurtigt. Men er man dygtig og kompetent i den erhvervsrettede del af branchen, vender kunderne altid tilbage. Desuden er jeg lidenskabeligt optaget af kommunikation og relationer mellem mennesker, så arbejdet med TeaterSpektrum giver så god mening for mig.” ●

“Hvis en deltager har lyst til at sige, at en kollega eller chef er en idiot, kan vi spille det på scenen”

TeaterSpektrum.
Foto: Lærke Posselt

JEG HAR LÆRT AT TALE BUSINESS-LINGO

Af Ulla Abildtrup

Skuespiller **Elin Fredrikson** besluttede efter en uddannelse i iværksætteri for ledige, at hun aldrig mere ville på dagpenge. I stedet blev hun konsulent for erhvervslivet og har aldrig haft et økonomisk bedre år end 2022.

Elin Fredrikson blev uddannet skuespiller fra den nu lukkede Skandinavisk Teaterskole på Nørrebro i 2004. Hun videreuddannede sig i improvisationsteater og arbejdede med børne- og gadeteater, men var i perioder på dagpenge.

“Det var så drænende at være i dagpengesystemet. Sagsbehandlerne blev ved med at sige, at jeg skulle tage en anden uddannelse som for eksempel sygeplejerske, da de ikke mente skuespil havde nogen værdi,” erindrer Elin Fredrikson.

I 2011 kom hun og henved 100 andre ledige kunstnere på en ni måneder lang uddannelse i iværksætteri arrangeret af Artistforbundet, CBS og en privat virksomhed støttet af EU’s innovationspulje. Her lærte deltagerne projekt- og procesledelse og kom i virksomhedspraktik.

“Jeg var blandt andet i praktik i BUPL, hvor jeg arbejdede med at udvikle en innovationsproces for medarbejderne i forhold til rekruttering og fastholdelse af medlemmer. Mange af mine ideer bliver stadig brugt i BUPL, som også jævnligt ringer med opgaver,” fortæller hun.

Uddannelsen blev et vendepunkt for Elin Fredrikson. “Jeg besluttede, at jeg aldrig mere ville på dagpenge, og det har jeg da heller ikke været,” erklærer hun.

Måtte lære om erhvervskonto og moms

I 2012 besluttede skuespilleren at springe ud som konsulent og tilbyde kurser for erhvervslivet. De første år turnerede hun med et gadeteater, mens hun sideløbende arrangerede workshops for virksomheder. I 2016 etablerede hun sin egen virksomhed Elin Fredrikson Consulting.

“Jeg var lidt nervøs for at springe ud på det dybe vand, for det var jo et kæmpe skift. Den første tid kom jeg en gang om ugen i Erhvervshus Hovedstaden, hvor iværksættere gratis kan få svar på alverdens spørgsmål. Jeg fik en coach, som blandt andet var

med til at afklare, hvilken type virksomhed jeg skulle etablere, altså skulle det være et aktieselskab, anpartsselskab eller noget tredje. Jeg endte med at vælge enkeltmandsvirksomhed.”

“Jeg fik desuden støtte til at forstå moms, erhvervskonto og regnskaber. Sådan noget lærer vi jo ikke på skuespilleruddannelsen,” smiler hun.

Elin Fredrikson øvede også sin første præsentation for coachen, før hun præsenterede den for kunden Københavns Kommune – og fik jobbet.

“Jeg har skullet lære at tale med erhvervslivet, dels er der en helt masse fagudtryk, som er anderledes, dels skal jeg kunne forklare værdien af det, jeg tilbyder. Virksomheder, som ikke er vant til at bruge skuespillere, har brug for den viden, før de vælger at bruge ressourcer på at hyre sådan en som mig og afsætte en eller flere medarbejdere til at deltage i en workshop en halv eller hel dag.”

“En virksomhed som for eksempel Volkswagen forstår ikke min verden, men jeg er nødt til at forstå deres, hvis jeg skal arbejde hos dem. Men det er samtidig det, vi som skuespillere er trænet i – at arbejde med os selv og forestille os at være en anden person. Og det er evner, som virksomhederne efterspørger, fordi de skal kunne sætte sig ind i målgruppers ønsker og historie.”

Casual eller business-agtig

Selv om Elin Fredrikson i dag har en række faste kunder, som anbefaler hende til andre, er hun stadig nødt til at være opsøgende for at få nye.

“Jeg laver ikke cold canvas salg (se Elins miniordbog, red.) og har ikke en decideret salgstale parat, når jeg møder nye kunder. Jeg går mest op i at stille spørgsmål til dem for at få afklaret, hvilke udfordringer de har. Jo bedre jeg forstår deres organisation, jo bedre kan jeg derefter forklare, hvad jeg kan tilbyde.”

Til kundemøder tænker hun meget over sin fremtoning: “Jeg er bevidst om min påklædning, hvor afslappet jeg fremstår, og hvordan jeg taler. I BUPL kan jeg være casual, for der er ingen dresscode, hvorimod jeg hos for eksempel Lundbeck går pænere klædt og lidt mere businessagtig.”

Corona gjorde det svært at arbejde i Danmark, da det meste af landet var ramt af nedlukninger. Men Elin Fredrikson er halvt svensk, og i Sverige var det meste åbent.

“Jeg har fået mange flere kunder i Sverige de seneste år, både hos private virksomheder, kommuner og uddannelsesinstitutioner som universitetet i Lund. 2022 har været det bedste år for mig økonomisk. Jeg har ikke råd til at ansætte medarbejdere, men hyrer jævnligt skuespillere til at arbejde for mig på freelancebasis,” fortæller hun.

“Der vil nok altid være en usikkerhed forbundet med at have sit eget firma. Jeg ved jo ikke, hvornår den næste opgave kommer og skal selv sørge for pensionsopsparing og forsikring ved ulykke og sygdom. Jeg har også erfaret, at jeg altid skal have skriftlige aftaler med kunderne, selv når det er nogen, jeg kender. Men det går godt økonomisk, og socialt betyder arbejdstiderne, at jeg kan have et normalt forhold til min familie og venner.”

Én ting savner Elin Fredrikson dog meget som konsulent i erhvervslivet:

“Jeg savner kolleger at sparre med. Det kan være ret ensomt, når jeg er alene på job i en virksomhed. Selvom jeg kan drikke kaffe med virksomhedens medarbejdere i pausen, er de jo mine kunder, og det er ikke det samme som kolleger. Det er også en af grundene til, at jeg stadig arbejder som teaterskuespiller ved siden af.”

“At spille teater er næsten meditativt for mig i forhold til at facilitere for eksempel en udviklingsproces. Desuden synes jeg, det er vigtigt at blive ved med at være teaterskuespiller for at være autentisk, når jeg skal ‘sælge’ mig selv som skuespiller overfor erhvervslivet,” siger Elin Fredrikson. ●

Elin Fredrikson.
Foto: Marissa Klug

Elins miniordbog

Cold canvas sale	også kaldet koldt kanvassalg er en salgsmetode, hvor sælger ringer til eller møder op hos potentielle kunder for at sælge eller booke et møde uden forudgående aftale.	Budget	viser indtægter og udgifter som for eksempel pensionsopsparing, ulykke- og sygdomsforsikring.
SWOT-analyse	viser organisationens styrker, svagheder, muligheder og trusler på markedet, som den opererer i.	Mål, mission og vision	kæder de langsigtede planer sammen med de kortsigtede opgaver og er med til at organisere en struktur i virksomheden. Mål er, hvad virksomheden skal gøre i det daglige for at indfri sin vision. Mission er virksomhedens formulering af, hvordan den konkret vil opfylde sin vision. Virksomhedens ønsker for fremtiden kaldes for en vision.
Cost-benefit-analyse	viser, om et projekt kan betale sig eller ej.	Værdigrundlag	identificerer, hvad der er vigtigst for en organisation i forhold til at nå de mål, den vision, det image, de resultater, som organisationen har sat sig for at nå.
Forretningsplan	beskriver produktet, målgruppen, hvor mange penge der skal bruges, hvor pengene skal komme fra, og hvordan fremtiden forventes at se ud.		

Scenior Vision: Digitalt teaterformat for ældre

Af Louise Kidde Sauntved

Med en særlig projektionsteknik, der udvisker den fjerde væg, ønsker Foreningen Scenior Vision at bringe den gode teateroplevelse ud til beboerne på de danske plejehjem. Og de efterlyser kreative kræfter, der ønsker at bidrage med gode idéer til forestillinger og måder at videreudvikle formatet.

Gode ideer starter næsten altid med en menneskelig historie. Det gælder også Scenior Vision.

Lars-Ole og Lena Hedegaard, som står bag Scenior Vision, havde et ældre familiemedlem som i perioder måtte bo på plejehjem, og de oplevede, at der manglede underholdning og adspredelse – især for de mandlige beboere. Det blev kun værre i corona-tiden, hvor det blev småt, hvis ikke ligefrem umuligt, med besøg og kontakt blev reduceret til halve kroppe på diverse skærme.

“Vi tænkte, at det da var utroligt, at man ikke kunne lave noget, der var mere nærværende,” siger Lars-Ole Hedegaard, “og så fik vi den tanke, om man ikke kunne finde på et digitalt format, hvor folk blev gengivet i normal størrelse.”

Det viste sig, at teknikken faktisk var blevet udviklet og blev brugt af enkelte museer.

Derfra var vejen kort til at udvikle projektionsteatret Scenior Vision, der består af en skærm i gulvhøjde på 4,25 × 2,49 meter, så det giver illusionen af et scene-gulv. Via en projektor helt tæt på sendes et billede op på lærredet uden skygger eller andet, der bryder illusionen om rent faktisk at være til stede. På samme måde er det filmende teaterstykke eller show der bliver vist på lærredet også lavet, så intet forstyrrer: Alle personer er gengivet i fuld figur, der er ingen zoom eller klip.

Og det har vist sig at enkeltheden er en styrke i forhold til at skabe en illusion om nærvær.

“Bare det at skærmen kommer ned på gulvet gør, at man opfatter det helt anderledes end hvis du sætter dig foran et fjernsyn eller i en biograf, hvor den hænger

og dingler oppe på væggen,” siger Lars-Ole Hedegaard.

“Hjernen ser personen foran sig i normal størrelse og skal kun opfinde den tredje dimension, fordi de to andre er givet, og det går forbløffende hurtigt. Din hjerne spiller dig simpelthen et puds og fortæller dig, at vedkommende er til stede foran dig.”

Som at være der

Efter et par forsøg, hvor de kunne se, at formatet fungerede, skrev Lars-Ole og Lena Hedegaard en ansøgning til Kulturministeriet og fik adgang til en coronapulje, som de brugte til at optage tre forestillinger: ‘Job’ med Ina-Miriam Rosenbaum, ‘Tilløkke Otto’ med Jesper Lohmann, om Otto Brandenburg og ‘Toner fra himlen’, hvor Lotte Arnsbjerg fortolker en række ældre sange og revyviser. Med dem under armen tog de ud på en række plejehjem. Og responsens var overvældende.

“Vores ambitionsniveau på det tidspunkt var sådan set bare at skabe lidt adspredelse i en hård tid, men pludselig hørte vi fra deres aktivitetsmedarbejdere, at det var et fantastisk værktøj, der blandt andet fik mange demente beboere til at live gevaldigt op. Samtidig med at det også var fantastisk for plejehjemmene selv, fordi det ikke krævede særligt mange medarbejdere at kunne tilgodese en masse beboeres fællesskab i længere perioder.”

“Blandt andet blev vi fortalt om en person, der havde været fuldstændigt indelukket i flere måneder, hvor ingen havde kunne komme i kontakt med ham. Men da han blev sat på en stol på tredje række til ‘Tilløkke Otto’, var der noget, der pludselig lavede et klik i hans hjerne, så han kunne

huske noget fra sin ungdom. Og så sad han og skrælede i vilden sky sammen med kunstneren på scenen. En anden stærkt udfarende beboer faldt fuldstændigt til ro under en forestilling. Så der er en terapeutisk funktion, som skal følges,” fortæller Lars-Ole Hedegaard.

En 103-årig dame fortalte efter at have set Scenior Visions lille test-forestilling om ‘Dyveke’, at hun faktisk havde været til premieren på Dyveke-revyen i sin tid. “Og så sad hun og fortalte, hvordan det havde været, og hun kunne pludselig huske så meget, fordi hun havde set den der trailer.”

Endelig viste tilbagemeldingerne også, at formatet rent faktisk kunne skabe en illusion om at være i teatret, selvom man sad i plejehjemmets stue få meter fra sit eget hjem.

“Der var to ældre damer der sad hjemme på et plejecenter og klappede begejstret. Da tæppet var gået for, sad de og kiggede på hinanden og sagde: ‘Hvordan kommer vi hjem herfra?’ Det viser noget om, at folk virkelig føler, at de har været væk hjemmefra. Også dem der er helt åndsfriske. At det er lykkedes os at skabe en form for nærvær, som ikke er normal på digitale platforme.”

Kom og vær med

Alt det vil Scenior Vision gerne dykke endnu dybere ned i. Derfor efterspørger de netop nu kreative teatersjæle, der har lyst til at komme med bud på, hvordan konceptet kan videreudvikles, samt gode bud på forestillinger, der passer til målgruppen. Og her er der nogle helt særlige ‘dogmer’, der skal tages højde for.

Rent praktisk skal teaterstykket kunne filmes på et sceneareal på max fire meter i bredden, optagelser skal være i fuld figur, og der må ikke zoomes eller klippes. Der skal heller ikke være for mange medvirkende – der må dog godt være en kvartet samt en sanger.

Derudover skal stykkernes indhold og tematik være noget, der på en eller anden måde vækker genklang hos målgruppen. Det kunne blandt andet være indhold fra specifikke tidsperioder som for eksempel 1950’erne eller 1960’erne. Men muligheder er i virkeligheden uendelige, og målet er at kunne producere til så mange som muligt.

“Det må meget gerne være målgruppespecifikt, men samtidig er der jo også mange helt almindelige åndsfriske mennesker, der desværre sidder på plejehjem, fordi de af fysiske grunde ikke kan komme ud,” siger Lars-Ole Hedegaard. “Og det er lige præcis den alsidighed, som kan være utroligt svær

at tilgodese på plejehjemmene, hvor de ikke har ubegrænsede midler til at få en strygekvartet ind den ene dag og Kandis den næste. Der ville man i langt højere grad kunne tilgodese alles interesser, hvis man gik sammen om et format, der kunne fungere som et supplement til den levende optræden.”

Det er vigtigt for Lars-Ole Hedegaard at understrege, at Scenior Vision skal ses som et supplement til, ikke en erstatning for, den levende optræden.

“Vi er bestemt ikke interesserede i, at det skal gå ud over den levende optræden. Vi forestiller os Scenior Vision som et digitalt supplement. Vores vision er at skabe en portefølje af forestillinger, hvor man betaler kunstnerne for, at plejehjemmene kan vise forestillingen for beboerne indenfor en aftalt tidshorisont.”

Vil du være med?

Mange gode kræfter arbejder netop nu for at opskalerede projektet og skaffe de nødvendige midler, så har du en god idé til en forestilling eller et emne, eller har du lyst til at bidrage til at videreudvikle projektet, kan henvendelse rettes til Lars-Ole Hedegaard på lars-ole@sceniorvision.dk eller telefon 21 23 02 84. Du kan læse meget mere på www.sceniorvision.dk ●

KLASSIKEREN

ARIADNE PÅ NAXOS

Musikken er af Richard Strauss i operaen 'Ariadne på Naxos' og historien udspiller sig på ægte metavis i en slags teater. Hos Wiens rigeste mand er man ved at gøre klar til at uropføre operaforestillingen 'Ariadne fra Naxos'. Da det kommer frem, at der også skal opføres en italiensk komedie efter operaen – og inden et stort fyrværkeri sent på aftenen – slippes løjerne for alvor løs. Måske må begge forestillinger spilles samtidig, men uanset hvad der sker, bliver det ikke uden forviklinger. Nærværende stillfoto af Mydtskov er fra den udgave, der blev spillet på Det kongelige Teater i sæsonen 1964/65. På rollelisten var baryton Ib Hansen men også sopranen Kirsten Schultz og tillige Christian Sørensen, Claus Lembek og Erik Warburg, der dog er bag masker på fotografiet. Operaen blev uropført i Stuttgart i 1912 og revideret i 1916. Så sent som i 2020 skulle denne opera være opført i Operahuset igen, men blev aflyst på grund af corona, så mon dog der går flere år, før vi får den at se igen.

“Jeg blev så gal i skralden, at jeg straks holdt op i dagpengesystemet”

Af Jacob Wendt Jensen
Portrætfoto: Lærke Posselt

Hun vil altid være dansepige. Men derfor har **Susanne Breuning** alligevel bredt sig til også at være skuespiller, koreograf og instruktør. Hendes ildhu og entusiasme er intakt, nu hun har rundet de 70 år, og ugeprogrammet stadig er fyldt til randen med alt fra børneteater til revy. Hvis det er trappevask, der kræves for at betale huslejen, er hun heller ikke for fin til det. Overblikket over det hele har hun i et gigantisk excelark.

Ny serie:

I skuespillets tjeneste

Ny interviewserie med medlemmer af Dansk Skuespillerforbund, der i bred forstand har ‘et levat liv’ på og omkring scenen, film og tv. Vi fortæller en række livshistorier i skuespillets tjeneste. Om højdepunkter og bølgedale. Om rollerne, det skabende rum, venskaber og inspiration på vejen. Og pudsigheder og røverhistorier.

Det med excelarket lærte hun på Aarhus Teater under produktionen af ‘A Chorus Line’. På den forestilling spillede og dansede hun Cassie både i Aarhus og København.

“Det var ikke mit job at styre planerne og på den led holde styr på, hvem der skulle bruges hvilke dage og hvornår, men hold da op, hvor jeg tog ved lære og er blevet god til selv at bruge det. Jeg er god til at flytte alle de små firkanter rundt og få sat det hele i system. Jeg tror, de evner stammer fra dansen, for der tæller man jo også til fire og otte,” siger Susanne Breuning.

Hun bor i et hyggeligt træhus i et villakvarter i Brønshøj, der ligger trukket let tilbage fra vejen. Med kringelkroge, udhuse som bruges til lagerplads og i massevis af plakater på væggene fra teater i gamle dage. Susanne Breuning er datter af Jytte Breuning, der også var skuespiller og hendes papfar var legendariske Knud Pheiffer, der tilbage i 1940’erne og 1950’erne stod bag Fiffer-revyerne.

På flere måder faldt Susanne Breuning altså i gryden med showbusiness-blanding allerede som barn.

Begyndte som lårsvinger

Susanne Breuning debuterede i Rita Clair Balletten i Nykøbing Falster Revyen i sommeren 1967 og gik i efteråret til audition på ‘Annie Get Your Gun’. En gigantisk musicalproduktion på Falkoner Teatret med blandt andet Daimi, Dirch Passer, Lily Broberg og Ulf Pilgaard med Preben Kaas som producent og instruktør.

“Jeg var kun 15 år og kom med som danser, selv om jeg selv opfattede mig selv

som lårsvinger. Måske har Preben Kaas tænkt, at der var noget ved en Breuning, når jeg nu var Jyttes datter. Måske troede han, at han kunne bruge mit navn til noget. Jeg tror, at jeg blev valgt, fordi jeg så godt ud og havde lange ben, for der var virkelig mange gode dansere og balletdansere til audition,” fortæller Susanne Breuning og fortsætter:

“Omvendt så blev jeg udvalgt af Rikki Septimus. Han var i sin tid kommet til Danmark i forbindelse med, at han spillede Bernardo i ‘West Side Story’. Siden blev han hængende. Og hvorfor skulle han gå på kompromis med kvaliteten?”

På scenen var der mere end 100 mennesker inklusive Vedbæk Pige гарде, 20 korsangere, ti mandlige og ti kvindelige dansere. Og heste og elefanter.

“Det var ikke så lidt af en start i branchen. Septimus var en hård kaptajn, men på den baggrund fik jeg en meget stor disciplin. Han dansede selv med som Wild Horse i en fantastisk indianerdans. Nu da Septimus selv var med hver aften, var der ingen slinger i valsen. Havde det været i dag, var han næppe sluppet afsted med noget af det, han sagde. En dag råbte han for eksempel ‘Get your fucking cunt out of the stage!’ Vi reagerede ikke på den slags dengang. Vi adlød bare.”

Fra danser til skuespiller

Efter flere år i revyen i Nykøbing Falster, Cirkusrevyen og et par turnéer med Det Danske Teater som danser i musicals, kom hun til Aarhus Teater i 1973.

“Jeg er dansepige, og det vil jeg nok altid være, men i Aarhus blev der bygget ovenpå. Det begyndte med ‘No, No, Nanette’, og der

Susanne Breuning i udvalg

Født i København 26. maj 1952.
Har blandt meget andet været med i følgende:

Teater og musicals

- Matador (1997)
- Sweet Charity (1980)
- Pippin (1976)
- Chicago (1976)
- Annie Get Your Gun (1967)

Film og tv

- Kongekabale (2004)
- Jul på Kronborg (2000)
- Gøngehøvdingen (1992)
- Mord i Paradis (1988)
- Vinterbørn (1978)

Susanne Breuning i ‘Guys and Dolls’.
Foto: Privateje

kom flere forestillinger til. I foråret 1975 bankede jeg på hos Henrik Bering Liisberg, der var blevet chef i Aarhus, og som jeg kendte fra Det Danske Teater.”

Breuning havde fået nye ambitioner og spurgte: “Jeg spekulerer lidt på, om jeg skulle prøve at læse til skuespiller?”

Bering Liisberg rynkede brynene i panden en smule og svarede: “Du kommer aldrig ind. Du har allerede lavet for meget. Jeg kan også garantere dig for, at du ikke kan indordne dig på skolen.”

“Nå, nå, da. Men han sagde, jeg skulle komme op på hans kontor igen næste dag, og der gav han mig et fantastisk tilbud. En to-årskontrakt på teatret, hvor jeg stadig som hidtil skulle være dansepige. Meningen var så derudover, at jeg henad vejen ville få statistroller eller små roller med replikker, efterhånden som mulighederne opstod. På den led fik jeg mulighed for at snuse til skuespillerfaget.”

Fut i det med Foote

Allerede i 1976 fik Susanne Breuning et gennembrud, der gav genlyd ud over bygrænserne i Aarhus.

“I foråret blev Gene Nettles, der var en amerikansk koreograf, som havde slået sig ned i Danmark, tilbudt at sætte musicalen ‘Chicago’ op på Aarhus Teater. Hvorfor ikke i den forbindelse se om, han kunne få lov til at bruge den originale koreografi, som Bob Fosse netop havde sat op i USA? Det resulterede i, at vi fik Gene Foote til Danmark. Han havde været assistent for Bob Fosse. Oprindeligt skulle jeg spille den lidt mindre rolle som Go-to-Hell Kitty og Ulla Henningsen var udsat til at være hovedrollen Velma Kelly. Jeg tror, hun har sagt: ‘Det er jo

en danserolle. Det kan jeg sgu ikke’. Summa summarum var i hvert tilfælde, at Gene Foote spørger, hvem der så kan?”

“Tja, hende dér,” sagde Henrik Bering Liisberg og pegede på Susanne Breuning.

“Derfra gik det stærkt. Ulla Henningsen fik min rolle, og jeg fik hendes. Danse kunne jeg jo godt, men synge? Det gik lige netop – med hjælp fra en masse fantastiske mennesker omkring mig. Og det hele endte i en gigantisk eksplosion, som jeg husker det. Det var helt sikkert med Gene Footes ankomst til Danmark, at jeg for alvor forvandlede mig fra lårsvingeren til den, jeg er i dag. Han er stadig med mig i alt, hvad jeg gør, så jeg er meget taknemmelig for mødet med ham. Det er som om, han sidder på min skulder hele tiden. I forhold til måden jeg danser rent stilmæssigt men også den humor, som altid er i brug, uanset hvad jeg arbejder med.”

Kvindelig hovedrolle i ‘Pippin’

På teatret i Aarhus vidste alle, at Breuning ikke var uddannet skuespiller. Og det var helt okay.

“Det var samtidig meget klart for mig, at jeg var bagud på point, så jeg skulle sateme slå ørerne ud. Jeg fik stor hjælp fra blandt andre Tove Wisborg, en af de ældre skuespillere, der havde været på turné med min mor i sin tid. Hun hjalp mig blandt andet med at få københavneren ud af mit sprog, så jeg talte pænere. Det blev næsten ind imellem for pænt,” husker Susanne Breuning.

Gene Foote syntes, at de danske teaterfolk var fantastiske, så han kom igen året efter, hvor Breuning fik hovedrollen i ‘Pippin’, der også var en musical, som Bob Fosse instruerede ved urpremieren på Broadway i 1972.

“En rolle der på Broadway blev spillet af Ben Vereen – en sort mand. Det var virkelig en god musical. Det er en af de roller, jeg selv ser som en bedrift. Lige frem at være første kvinde i verden til at spille hovedrollen i netop den musical. Bagefter tog Foote til Buenos Aires og lavede den med en kvinde der også.”

Breuning var fastansat på teateret i Aarhus og med i mange forskellige forestillinger, og hun fik hovedroller i ‘Guys and Dolls’, ‘West Side Story’ og nåede endnu et højdepunkt i 1980, hvor hun spillede titelrollen i ‘Sweet Charity’, der blev en kæmpe anmelder- og publikumssucces. Derefter flyttede hun hjem til København, hvor Volmer-Sørensen og Bent Fabricius-Bjerre skrev musicalen ‘Prinsen og Korpigen’ til hende i 1982. Samarbejdet med Gene Foote fortsatte i København i forestillinger som ‘Irma La Douce’ og ‘Little Shop of Horrors’.

Soloforestillinger

Der gik nogle år i karrieren, før Susanne Breuning i interviews begyndte at kalde sig for skuespiller.

“Selvfølgelig er jeg skuespiller, for efterhånden har jeg jo lavet lige så meget teater som dans i en karriere, der har varet i 55 år indtil nu.”

Med tiden blev Breuning også koreograf og instruktør. Og så har hun skabt one-woman-shows om blandt andre den tyske sanger og skuespiller Marlene Dietrich og Bodil Steen, der var ikke så lidt af en humørbombe på danske revy- og teater-scener i 1940’erne og 1950’erne.

“I 1995 blev jeg kontaktet af Torben Sigersted, der foreslog, at jeg lavede en forestilling om Bodil Steen, og det blev til ‘Med paryk og vanter’, som jeg har opført mere end 100 gange. Hun havde et liv, hvor hun gik til makronerne, og mange af hendes sange er fantastiske. For eksempel ‘To nye tænder’, ‘Vardes vilde liv’ og ‘Den blå elefant’. Historien om Bodil Steen er en historie om op- og nedture. Jeg kendte hende selv, fra jeg var lille. Man kan godt sammenligne Steen med Liva Weel, selv om Bodil Steen var frakkere. Hun havde mange mænd. Blandt andet også i en periode min papfar Knud Pheiffer, men det var før min mor kom til. Når hun var på turné, kunne hun for eksempel godt sige: ‘Nå, er der nogen, der kan skaffe mig en herre i aften?’ eller: ‘Er der en herre i salonen, man kan bruge til noget?’”

Mængder af energi

Susanne Breuning er født med en vældig energi. At sidde og vente ved telefonen har aldrig været hende.

“Jeg ved jo ikke, hvad andre gør. Men da jeg dansede hver aften i Cirkusrevyen i 1971, begyndte jeg klokken syv om morgenen med at gøre rent på Lersø Park Allés plejehjem, og derefter serverede jeg på Restaurant Nybo på Bakken. Når jeg så var færdig omkring klokken 19, gik jeg over i revyen og dansede. Da jeg var med i revyen i Nykøbing 1969, var jeg natportier på Industrihotellet, og så morgenser- vitrice på Hotel Nørrevang i Marielyst. Hvis jeg mangler penge, gør jeg et eller andet – finder på noget!”

Sådan er Breuning bare indrettet. Hun ved godt, det er et kontroversielt emne: Dagpengesystemet! Det er ifølge hende godt, det er der, men hun har svært ved at nogen skal bestemme over hende.

“Allerførst var jeg medlem af Artist- forbundet, hvor jeg kan huske, vi stod i kø nede på Vesterbrogade. Vi kaldte os selv for ‘trappeartister’. Senere skulle man være medlem af FTFa. På et tidspunkt hvor jeg havde tre måneder ledigt, gik jeg op til damen bag skranken, der spurgte mig: ‘Hvad er du uddannet som?’ Jamen øh, jeg gik ud af syvende klasse. ‘Så må vi efteruddanne dig,’ lød det. Men om tre måneder har jeg kontrakter et år frem i tiden, indvendte jeg. Det var ligegyldigt for hende. Jeg blev så gal i skralden, at jeg straks holdt op i dagpenge- systemet. Tænk at nogen kunne sige sådan.”

Assistent til instruktøren

Breuning vil have lov til at tage de job, hun har lyst til. Uden indblanding. Er det som koreograf på en børneforestilling et sted med en meget lille løn, så er det sådan, det er. Og er det som ‘resident director’, er det sådan, det er. Og det var det i 2000 og nogle år frem.

“Resident director, er den instruktør, der i spilleperioden tager over fra den oprindelige instruktør. Det skete på ‘Phantom of the Opera’, ‘Cats’ og ‘Mamma Mia!’ I spilleperioden er der flere skuespillere, der skal lære rollerne, så de kan træde til i tilfælde af sygdom og samtidig skal man sørge for, at forestillingen ikke ændrer sig. Det er blandt andet her excel-arket kommer ind,” siger Breuning.

På Det Ny Teater mødte hun så kapelmester Peder Kragerup, der var med på ‘Cats’. Han pegede på, at man i Tivoli stod og manglede en konferencier til forestil- lingerne på Plænen.

“Den stilling søgte jeg og fik den. Det var lidt nervepirrende at stå foran Tivolis Big Band, men det job havde jeg i mange år, og det har siden bragt mig videre i forlystelses- parken, hvor jeg har haft adskillige instruk- tørjobs. Vildest var det nok i 2005, året for H. C. Andersens fødsel, hvor jeg hjalp en amerikaner med et show, hvor kæmpedukker

skulle føres gennem parken. Vi kunne først øve klokken halv et om natten, når parken var lukket. Det var magisk! Nogle af duk- kerne var seks meter høje. Vi gik fra koncert- salen, rundt om springvandet, ned til Plænen. Det var megaflot og helt specielt.”

Siden er Breuning blevet Rasmus Klumps ‘Mor’. Hun har skrevet alle fore- stillinger til Rasmus Klump-figuren, og Pingo og Flora, der spiller en gartner i Tivoli og instrueret og koreograferet dem.

Børneteater er rock’n’roll

Bente Eskesen og Susanne Breuning har hængt sammen siden 1975 på Aarhus Teater og i adskillige år var hun med i Bente Eske- sens Dragsholm-revyer. Ganske ofte er de to også på landevejen med mindre fore- stillinger, hvor der skal pukles igennem for at få det hele til at hænge sammen.

Blandt andet ‘Julefis med Trille og Tralle’ hvor de begge spiller nisser.

“Jeg synes, det hårdeste er børneteater, pyha! For det første skal du meget tidligt op og køre et godt stykke væk. Og så skal du bære hele din dekoration ind og stille op. Derefter kommer forestillingen for ungerne. Vi sidder jo ikke på vores flade og læser eventyr fra en bog. Vi farer rundt, og det er ren rock ‘n’ roll,” siger Susanne Breuning.

Det er hårdt at spille børneteater, men det er også skidehamrende sjovt. Breuning vil langt hellere optræde, end hun vil inkassere sin folkepension og sidde stille derhjemme, selv om hun har alderen til det.

“Når vi er færdig og har krammet alle børnene og sagt ‘god jul’, skal vi pille alt ned igen og bære det ud i bilen og nogle gange køre til en anden by og spille en helt anden forestilling.”

Bare bryster og alkohol

Selv om hun er vokset op i en tid, hvor man siger, at kvinder let kunne blive ofre for #MeToo, har Breuning ikke lidt overlast. Det var værre med de bare bryster, hun med vilje lod fotografere.

“Vi levede mildt sagt i en anden tid dengang. I en af mine scrapbøger har jeg et interview med mig selv fra en avis, hvor jeg er fotograferet under en dyne, men hvor mine bryster stikker halvvejs op over dynekanten. Jeg skænkede ikke den slags en tanke som ung. Jeg var også med i en stjerntegns-film. ‘I tvillingernes tegn’. Selv om jeg spiller en af de såkaldte uskyldige piger i filmen, ligger jeg dog i en seng og sutter på en slikkepind med bare bryster. Så en vis antydning af noget frækt var der jo,” siger Susanne Breuning og fortsætter:

“Min gode ven kostumier Keld Holms speciale var at lave kostumer til stripperne på de forskellige striklubber. De skulle jo

have tøj på, før de kunne tage det af. Det samme gjaldt filmene. Han syntes, jeg var en pjatterøv, hvis man sagde, at det ville man ikke, så jeg sagde ja til filmen. At vise sin bare røv og sine bryster var jo for intet at regne i 1970’erne. Det var mere underligt, hvis man sagde nej. Det er først sidenhen, jeg tænkte, at det nok ikke var så smart alligevel. Det værste er, at fotos fra filmen stadig er i omløb og fra tid til anden dukker op”.

Og hvad med #MeToo?

“Jeg synes ikke, jeg har været offer for #Me- Too eller også har jeg bare ikke opfattet det, da det skete. Eller jeg har sagt ‘Tak skal du have’ eller ‘Det kan du godt glemme’, hvis jeg er blevet komplimenteret for flotte ben eller den slags. Nu kan man jo også sige, at jeg allerede havde luftet mine bryster på film, og så var de måske mindre spændende.”

Breuning kunne godt nogle gange se på sin mor, at det var hårdt at være i teatrets verden.

“Min mor havde også jobs ved siden af. Som nattevagt på plejehjem eller hos en frisør eller som suffløse. Den generation fik temmelig meget inden for vesten, når det gjaldt alkohol. Min mor drak ikke mere end de andre, og hun var ikke alkoholiker, men der røg noget ned, når de var ude. Og de havde det sjovt. Men som barn og ung synes jeg ikke, de var sjove,” siger Susanne Breuning.

Visse begrænsninger

Susanne Breuning er ikke holdt op med at danse. En gang danser – altid danser. I 1997 blev hun i forestillingen ‘Matador – The Musical’ som 55-årig spurgt, om ikke hun ville danse med i koret – ud over at spille rollerne som Gitte Graa, Frøken Jørgensen og Minna. Og det gjorde hun, og hun ville gøre det igen den dag i dag, for hun har fået to nye hofter.

Breuning må dog erkende, at hun har andre begrænsninger. Jeg er ikke særlig god til for eksempel at improvisere. Da hun engang på Cafe Teatret spillede ‘Festen slutter klokken 24.30’, havde man lavet en aftale med Ekstra Bladet om, at hun hver aften ringede til redaktionen og fik læst næste dags forsideoverskrift op.

“Publikum var på medhør, og så skulle vi spillere improvisere videre. Bare tanken om at nogen skulle opdage, at jeg personligt var uvidende om noget politisk eller andet, synes jeg var virkelig grænseoverskridende, og jeg kom da også til kort indimellem.”

Fremtiden er fyldt med spændende op- gaver. Breuning skal spille med i ‘Mød mig på Cassiopeia’, der bliver den første forestil- ling i Stevns Sommerspil på Gjorslev slot i år og turnere i ‘Mordets Melodi’ næste år. ●

Kunsten at lave teater

Af Louise Kidde Sauntved

Billedkunst møder scenekunst, når kunstnerduoen **Astrup og Bordorff** indtager scenen på Revolver i slutningen af marts med forestillingen ‘Til tjeneste’. Men selvom det kan lyde som noget af et spring, så ligger scenearbejdet ikke så fjernt fra deres praksis.

Özlem Saglanmak, Benedikte Hansen, Sicilia Gadborg og Marie Dalsgaard i ‘Til tjeneste’.
Foto: Sara Galbiati

Masser af statister, musik, drama og politisk bevidsthed. Det er nogle af hovedingredienserne i de filmkabareter, som kunstnerduoen Astrup & Bordorff er særligt kendt for. Derfor var det heller ikke et stort spring, da Rikke Hedeager fra Revolver inviterede dem til at lave en forestilling til Revolvers scene som del i teatrets undersøgelse af mødet mellem teater og billedkunst.

“Vores filmkabareter trækker på kabareten som form og tradition,” siger Maria Bordorff.

“På den måde har vi altid været i dialog med scenen, eller i hvert fald med kabaret, som jo er en scenekunstnerisk tradition. Vi arbejder også meget teatralisk med vores udtryk i filmene, hvor der altid er en overgjort brug af make-up, karikaturer og store armbevægelser – alt det man ellers normalt skruer lidt ned for på film, fordi man har mulighed for at komme tættere på med kameraerne. Så det teatraliske udtryk er noget, vi føler os godt tilpas i. På den måde har det givet god mening at tage vores praksis ind på scenen.”

Velfærd under lup

Også rent tematisk fortsætter den røde tråd i deres værker. Astrup & Bordorffs filmkabareter går tæt på velfærdssamfundets institutioner: Fra postvæsenet til jernbanen og kunstmuseet. I ‘Til tjeneste’ er fokus på omsorgssektoren fra vugge til grav i skikkelse af en jordemoder, en vuggestuepædagog og en afdelingssygeplejerske, der via tilværelsens luner alle befinder sig låst inde i toppen af tårnet på Københavns Rådhus, bag uret, på selveste nytårsaften. Her deler de skræmmende historier fra et sundhedssystem i frit fald – og beslutter sig for at gå i aktion!

“Vi tænkte, at hvis vi løfter en forestilling om velfærdssamfundet op i Rådhuset, som er omgærdet af noget magisk, så sker der noget andet, end hvis det foregår i en mere reel kulisse, såsom et hospital. Så kan der ske uforudsete ting,” siger Maria Bordorff.

“Rådhuset var engang Danmarks højeste tårn og et symbol på demokratiet. Det har flere gange været centrum for politiske aktioner, hvor aktivister har belejret tårnet og hængt bannere ud deroppefra, så de kan ses fra hele byen. Det er et godt sted at komme ud med politiske budskaber.”

Alle sanser i brug

Astrup & Bordorff arbejder i deres kunstneriske praksis meget med det stedspecifikke, hvilket betyder, at de indarbejder så meget som muligt fra de steder, deres værker udspringer fra. Da de lavede filmkabaret om den offentlige transport, ‘Urolige hjerte’ fra 2018, dykkede de både ned i arkiver og tog på rejse med DSB. Denne gang har de besøgt Rådhuset flere gange for at sugе stemningen til sig.

“På et tidspunkt var vi til et bryllup på Rådhuset, og så gik det op for os, at der jo er sindssygt mange duer, der flyver forvilde rundt og er en del af stedsånden derinde. Så vi bliver nødt til at have duer med i vores forestilling. Ellers kan det være noget så simpelt som en duft af rådhuspandekager og fiskefileter fra rådhuskantinen, der sætter tankerne i gang. På den måde går vi og samler sammen. Vi sanser et sted og lader det indlejlse sig i både manus, scenografi og musik,” siger Kirsten Astrup.

Det er Maria Bordorff, der skriver manuskriptet, mens Kirsten Astrup komponerer musikken til deres værker, men derudover arbejder de i et åbent forløb, hvor inspirationen får lov at flyde frit mellem dem.

“Vi er begge to med i alle processerne på en gang. Hvis en af os læser noget eller møder nogen, så afføder det måske en sang eller en scenografisk idé,” siger Kirsten Astrup.

Fakta og fiktion

Selvom måden de går til teatret på minder om deres arbejde fra filmværkerne, skal man dog ikke forvente kabaretstemning på scenen i ‘Til tjeneste’.

“Det bliver noget helt andet end det, vi ellers har lavet,” siger Maria Bordorff.

“Kabareten har jo karakter af show, og i vores filmkabareter har vi spejlet os i arbejdskabareterne, som der har været tradition for i mange virksomheder i Danmark. Altså amatørkabareter, hvor de ansatte har lavet deres egne revyer som en kærligt kritisk måde at komme ud med kritik af ledelsen på. Det har givet mening i vores tidligere værker. Men i denne forestilling, som handler om et sundhedsvæsen i knæ og generel omsorgskrise i det globale nord, har vi lyst til at arbejde med en anden form. Dermed ikke sagt, at der ikke vil være musik, humor eller store armbevægelser!”

Duoen debuterede indenfor scenekunsten sidste år med ‘O’s historie’ på Husets Teater, som de kaldte en teaterdokumentar krydset med et periodedrama.

“Så var vi dækket ind,” siger Kirsten Astrup.

“For vi arbejder med en blanding af fakta og fiktion. Det gør vi altid. Vi har aldrig noget med på scenen eller i vores filmværker alene for at give en eller anden fed visuel effekt. Der ligger et stort arbejde i at udvælge hver enkelt rekvisit. Det hele skal være forankret i vores koncept, i historien og i researchmaterialet.”

“Da de lavede ‘O’s historie’, blev ordet ‘naturalistisk’ flere gange brugt om den, og det syntes de egentlig var lidt sjovt. For vi tænker ikke vores værker som naturalistiske,” siger Maria Bordorff.

“Men vi kan på den anden side heller ikke bare tænke os til, at der er en flaske champagne eller en dør på scenen, hvis der ikke er det. En af vores skuespillere på ‘O’s historie’ kunne ikke huske, hvordan han sidst havde prøvet at skulle åbne og lukke en dør i en kulisse. ‘Nutidens teater kan jo så meget,’ får vi tit at vide. Men det er vi lidt ligeglade med. Vi kan godt lide oldschool teaterscenografi med malede kulisser og snoretræksystemer og alt det der.”

Foto: Sara Galbiati

Værker er hele processen

Ingen detalje er ligegyldig, og når Astrup & Bordorff normalt sidder alene i klipperummet, har de den fuldstændige kontrol over filmværkets endelige udtryk. Men på scenen står levende mennesker i en forestilling, der ikke kan undgå at ændre sig lidt fra aften til aften.

“Der er jo en vis afgivelse af kontrol i teaterrummet, fordi det er et kollektivt skabende rum,” siger Maria Bordorff.

“Vi arbejder selvfølgelig også normalt med en masse mennesker, når vi laver udstillinger på museer, men på teatret føler man sig mere som et hold – som én stor muskel, der arbejder. Der er mange møder og en masse mennesker, man skal rapportere tilbage til, før de kan komme videre med det, de skal lave. Der kan den billedkunstneriske produktionsperiode til tider være mere ensom. Alt efter hvad man laver, selvfølgelig.”

“Og samtidig er det alligevel meget det samme,” tilføjer Kirsten Astrup.

“For det er stadig os, der er ansvarlige for alt. Det er os, der udvikler konceptet for scenografi og kostumer, skaber musik og manus og instruerer forestillingen. Der er ikke andre til at lave noget af det kunstneriske arbejde. Vi er jo inviteret ind som billedkunstnere for at lave et billedkunstnerisk værk på scenen. Og selvom vores produktionsproces, eller dele af den i hvert fald, på et praktisk plan passer godt til teater og film, er vi rent metode-mæssigt dybt indlejret i, hvordan man arbejder som billedkunstner i forhold til at tænke det hele meget organisk og holistisk – at et værk inkluderer alle dele af den kunstneriske proces.” ●

Teater møder billedkunst på Revolver

Når kunstnerduoen Astrup & Bordorff indtager Revolver med ‘Til tjeneste’, er det tredje gang teatret inviterer etablerede kunstnere indenfor i teaterrummet til en undersøgelse af, hvad der sker, når scenekunst og billedkunst mødes. Tidligere har Revolver kommissioneret og opført værkerne ‘Cadavre Exquis’ af den danske kunstner Jesper Just i 2019 og ‘Sorcerer’ af Ed Atkins og Steven Zultanski i 2022.

Rikke Hedeager fra Revolver siger om projektet: “På Revolver holder vi på med den kuratoriske tanke, at den sande udvikling af det teatraliske rum tit kommer fra uventet kant: Fra dem, der er amatører og dermed meget nysgerrige på det scenekunstneriske rum, men til gengæld excellerende på et andet felt. Her går vi efter toppen af dansk og international samtidskunst og er meget bærede over kunstnerens store velvilje til at samarbejde og prøve noget, de aldrig har prøvet før. Samtidig udvider vi talentmassen i dansk scene-kunst til gavn for både branche og publikum.”

KONTRAKTER TIL FILMEX SENEST 1. APRIL 2023. INDSEND VIA ‘MIT FILMEX’

FILMEX

Husk at uploade dine kontrakter fra 2022 inden 1. april, hvis de skal med i fordelingen af rettighedspenge i år. Kontrakter fra 2019, 2020 og 2021, som du ikke har indsendt tidligere, skal Filmex også have senest 1. april 2022, hvis de skal med i fordelingen til september.

Du skal benytte Filmex’ portal, Mit Filmex (www.filmex.dk/mit-filmex). Portalen er åben året rundt, og du kan derfor uploade kontrakter løbende.

Kom godt i gang

Mit Filmex finder du via Filmex’ hjemmeside: Filmex.dk.

Du skal selv sørge for at uploade dine kontrakter under Mit Filmex. Dog er der nogle produktioner, hvor vi får oplysningerne direkte fra producenterne.

Dubbing, hvor vi får oplysninger:

→ Camp David, Eurotroll Denmark (tidligere STC), Audio Resort / KM Studio og Iyuno – SDI Group

Andet, hvor vi får oplysninger:

→ Danmarks Radio
→ spillefilm og tv-serier (både flow og web)

Du skal således selv indsende kontrakter for

→ dubbing (dog undtaget ovenstående bureauer)
→ tv- og radioreklamer
→ kort- og dokumentarfilm
→ speak til dokumentar
→ medvirken i tv-serier (dog undtaget Danmarks Radio)
→ andre til tv/radio

Vi passer på dine persondata, derfor skal du logge ind med MitID. Du opretter din egen profil, hvor du kan ændre dine kontaktoplysninger, når det bliver aktuelt. Al kommunikation er selvfølgelig krypteret og MitID er godkendt og brugt af det offentlige.

Med Mit Filmex får du ligeledes et arkiv over dine uploadede kontrakter, samt oversigter over dine udbetalinger fra Filmex fremover.

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os enten på telefon: 33 24 22 00 eller på mail: filmex@filmex.dk.

Legat efter Afdøde skuespiller Irma Larné

Skuespiller Irma Larné blev indmeldt i Dansk Skuespillerforbund i 1946 og startede sin karriere under 2. verdenskrig ved Kasino Teatret i Aarhus.

Hun spillede på et hav af scener, medvirkede i både Arne Weel-turneen, turneer hos Harald Stabejl, Røde Kro Teater og i en del revyer. I 1980’erne trak hun sig tilbage fra skuespillerlivet og bosatte sig i Silkeborg, hvor hun dannede en lille teatertrup.

Umiddelbart inden sin død i november 2009, indstiftede Irma Larné et legat, som skal udbetales på hendes fødselsdag 21. marts.

Legatet er indstiftet til skuespillere over 50 år, der fortsat arbejder som skuespillere og ikke er gået på pension, men har behov for økonomisk støtte.

Der uddeles 4 portioner á 25.000 kr.

Ansøgningerne behandles af et legatudvalg bestående af formand og næstformand for Dansk Skuespillerforbund, samt advokat Steen P. Husbjerg.

Ansøgningen skal udfyldes og sendes online fra skuespillerforbundets hjemmeside: <http://skuespillerforbundet.dk/om-dsf/stoettemuligheder/andre-legater/>

Ansøgningen skal være modtaget senest tirsdag 7. marts 2023, kl. 12.00.

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte Hanne Arlund, ha@skuespillerforbundet.dk

SOMMERHUS I 2023

Så er det ved at være tid, hvis du vil sikre dig et ophold i et af vores dejlige sommerhuse.

Huset i Kikhavn råder vi over fra 1. maj til 1. november. Huset ligger med kun to minutter til stranden, og her er plads til seks personer. Her koster en uge 3.000 kr.

Ravelinen på Christiansø kan lejes i ugerne 27-32. Her er der syv sengepladser, og prisen for en uge er 4.000 kr.

Der er mange ansøgere hvert år, så derfor er det en god ide, at du søger flere forskellige uger, hvis du har mulighed for det. Så bliver dine chancer større.

Læs mere om husene på hjemmesiden under Medlemstilbud/ Sommerhuse, hvor du også finder ansøgningsskema.

Ansøgningsfrist er 1. marts.

Lyset, Havet, Sandet og ... *Betty Nansens Huse i Skagen*

Betty Nansens Huse har en unik og smuk beliggenhed, tæt ved stranden mellem Skagen og Grenen.

Betty Nansens Hus og Anneks udlejes af ejeren Ida Løfbergs Fond til sceniske kunstnere. Er du scenisk kunstner/ skuespiller har du mulighed for at søge ophold i Betty Nansens Hus og/ eller Anneks i 2023.

Ansøgningsfrist for perioden *april til september* er **senest den 15. marts**. Bestyrelsen for Ida Løfbergs Fond vil herefter tage stilling til fordeling af husene, og svar vil blive meddelt inden 1. april.

Ved ansøgning fra *oktober til marts* kontaktes Karsten Aakerlund direkte.

Priser fra april til september:		Priser fra oktober til marts:	Ansøgning sendes til:
Store Hus:	kr. 7.700 pr. uge	Store Hus:	Betty Nansens Huse i Skagen
Anneks:	kr. 3.800 pr. uge	Anneks:	Karsten Aakerlund
Lejebeløbene er inkl. slutrengøring samt forbrug af el.		Kirstineparken 29, 2970 Hørsholm	
Udlejning fortrinsvis 2 uger.		E-mail: aakerlund@privat.dk	
		Kontakt:	
		Karsten Aakerlund. Mobil 2337 8472.	

VIL DU VÆRE MED I FILMEX’ BESTYRELSE?

FILMEX

Vil du være med i Filmex’ bestyrelse?

Som medlem af Dansk Skuespillerforbund har du mulighed for at stille op til Filmex’ bestyrelse.

Det er 3 poster. Hvis der er flere kandidater til posterne, er det op til DSF’s bestyrelse at afgøre, hvem der udpeges til Filmex’ bestyrelse.

Hvert bestyrelsesmedlem vælges for et år ad gangen.

Alle kandidater til bestyrelsesvalget kan melde sig frem til 30. marts 2023. Du skal sende din opstilling til filmex@filmex.dk, og husk, at din opstilling skal være vedlagt en personlig præsentation på højst en halv A4-side.

Du kan læse mere om Filmex på www.filmex.dk

TIL KALENDEREN

Dansk Skuespillerforbund

Dansk Skuespillerforbund holder generalforsamling og sommerfest søndag 14. maj 2023.

Alle kandidater (A-medlemmer) til bestyrelsesvalget kan melde sig frem til 11. marts, og husk at din opstilling skal være vedlagt en personlig præsentation på højst en halv A4-side.

Vi håber, at rigtig mange medlemmer møder op og vanen tro er med til at gøre dagen både faglig og festlig. Mere information følger i næste nummer af “Sceneliv”.

Mange hilsner
Generalforsamlingsudvalget

NETVÆRKSMØDE FOR DANSERE OG KOREOGRAFER

Dansk Skuespillerforbund

“Hvad kan Skuespillerforbundet for mig som danser?”
– Netværksmøde for dansere og koreografer

Danseudvalget inviterer alle vores danse-medlemmer til en uformel netværksaften, hvor vi over en pizza og en øl tager en snak om, hvad der rører sig i faget, hvilke oplevelser og udfordringer, du oplever i din hverdag på produktioner og teatre – og ikke mindst hvilken forskel DSF kan gøre for dig som danser og koreograf, når du har brug for hjælp og sparring.

Hvornår: onsdag 8. marts kl. 17.30-20.00

Hvor: DSF, Tagensvej 85, 3. sal (Køkkenet)

Hvem deltager: Formand for DSF Benjamin Boe Rasmussen og chefjurist Magnus Homann Poulsen.

Tilmelding senest mandag 6. marts. Kig på dsfstudio.dk.

KURSER I FORÅRET I DSF STUDIO

ÅBEN STUDIO

Træn når du kan for i alt 200 kroner per halvår.
Forhåndstilmelding er påkrævet.

FILMSKUESPIL MED LOTTE SVENDSEN, Tirsdage til 30. maj

Bliv bedre til at gå målrettet til værks. Hos filminstruktør og manuskriptforfatter Lotte Svendsen er stilen ofte tragikomisk med vægt på karakterarbejde, miljøbeskrivelser og inspiration af Mike Leigh-metoden.

IMPROVISATION MED CHRISTIAN DAMSGAARD, Onsdage til 29. marts

Improvisation er i høj grad et arbejdsredskab og en showform, der skærper den sceniske opmærksomhed og giver spilleren tillid til at stole på sine impulser. Undervisningen vil være en række klassiske øvelser med udgangspunkt i improvisationens grundprincipper inspireret af Keith Johnston.

Skuespiller Christian Damsgaard har mere end 30 års erfaring i klassisk teater-sport, impro, teater og musicals.

MEGET MERE END EN SANGKURSUS, Torsdage til 16. marts

DSF har inviteret arbejdsfællesskabet ‘Kurser i Sang’ til at stå for undervisningen torsdage i februar og marts. Deltagerne vil blive præsenteret for et brush-up af et inspirationskursus med hver sin under-viser med fokusemner som for eksempel: sangteknik, rytmisk træning, fortolknings-teknik, mikrofonteknik og mental træning. Alle seks undervisere har mindst 15 års erfaring fra både ind- og udland.

UDVALGTE KURSER

SKRIVEKURSUS MED MIKKEL TRIER RYGÅRD 20.-24. mar. // 19. feb. // 450 kr.

Kurset henvender sig til skuespillere, der gerne vil i gang med at skrive eller som allerede har gjort sig nogle erfaringer som forfatter. Kurset består af en række skrive-øvelser, der faciliterer skrivelyst, free flow og mere skriveerfaring.

Mikkel Trier Rygård er uddannet skuespiller. I 2016 vandt han Bådeatrets dramatikerkonkurrence som blev starten på en karriere som teaterdramatiker og tekstforfatter inden for film, reklame og digitale medier.

INDLÆSNINGSKURSUS MED DAN SCHLOSSER 27.-31. mar. // frist 22. feb. // 450 kr.

Kurset fokuserer på skuespillerens arbejde foran mikrofonen, men henvender sig til alle, som har behov for at indtale, holde foredrag eller oplæse tekster.

Dan Schlosser er uddannet skue-spiller og desuden beskæftiget sig meget med oplæsning- og indlæsningsarbejde i alle genrer.

FILMSKUESPIL OG SELF-TAPE WORKSHOP FOR ØVEDE MED THOMAS CHANHING 11.-14. apr. // frist 5. mar. // 500 kr.

Kurset er for deltagere, som har været på det første Self-tape kursus med Thomas, og som vil fortsætte med at arbejde med hans metode og prøve kræfter med skuespil foran kamera og self-tapes.

Skuespiller Thomas Chanhing har gennem de seneste 20 år haft større og mindre roller i skandinaviske produktio-ner og har senest fået hul igennem til det internationale marked.

FILMSKUESPIL WORKSHOP MED SØREN BALLE 17.-21. apr. // frist 8. mar. // 500 kr.

Formålet er at øge skuespillerens filmi-ske bevidsthed ved at lære at se sig selv gennem kameraet og skabe kontakt mellem skuespillerens præstation, og den mere tekniske visuelle iscenesættelse med ud-gangspunkt i konkrete scener, som optages og iscenesættes for kameraet.

Søren Balle er uddannet instruktør fra Den Danske Filmskole og blev med debut-filmen ‘Klumpfisken’, en særegen egns-fortælling, belønnet med fire Robert- og Bodil-statuetter. Søren har sidenhen også arbejdet på en lang række store fiktions-tv-serier som både episode- og conceptue-rende instruktør.

FÅ STYR PÅ ÅRSOPGØRELSE OG SKATTEFRADRA G MED BENT MALINOVSKY 24. apr. // frist 23. mar. // 150 kr.

Et håndgribeligt og forståeligt kursus i, hvordan du som scenekunstner griber be-skatning og årsopgørelse an. Bliv opdateret på hvilke udgifter der kan trækkes fra på årsopgørelsen, og hvordan du gør det.

Revisor Bent Malinovsky driver sin egen revisionsvirksomhed med speciale inden for musikbranchen og andre ud-øvende kunstners økonomi.

METODEWORKSHOP MED KAMILLA WARGO I FOR BEGYNDERE 25.-28. apr. // frist 19. mar. // 400 kr.

På denne workshop (for begyndere) får du indsigt i de teknikker, som Kamilla dagligt bruger i sit arbejde som dramatiker og isce-nesætter. Undervisningen veksler mellem tekstarbejde og praksis med fokus på mo-nologen og skabelse af scenisk materiale.

Kamilla Wargo er en af de mest aktive instruktører i Danmark. Hun har udvik-let og skabt forestillinger til de flere etablerede scener – både herhjemme og i udlandet.

METODEWORKSHOP MED KAMILLA WARGO II FOR ØVEDE 1.-4. maj // frist 26 mar. // 400 kr.

På denne separate og fortsættende works-hop for øvede får du indsigt i de teknik-ker, som Kamilla bruger i sit arbejde som dramatiker og iscenesætter. Undervisnin-gen veksler mellem tekstarbejde og praksis med fokus på monologen og skabelse af scenisk materiale.

FILMSKUESPIL WORKSHOP MED MARTIN MIEHE-RENRARD 8.-12. maj // 29. marts // 500 kr.

På workshoppen arbejdes der med følgen-de fokuspunkter: tekstanalyse – forarbejdet med scenen og udtryk – hvor befinder vi os stilmæssigt? Formidling – hvordan formid-ler jeg mine intentioner foran et kamera. Der arbejdes med forhåndsudvalgte tekster og kamera undervejs.

Martin Miehé-Renard er uddannet skuespiller og har mange års erfaring som instruktør på film og tv-serier.

MUSICAL MASTERCLASS I SANGFORTOLKNING MED OLA HÖRLING 22.-26 maj // 11. apr. // 500 kr.

Et kursus i masterclass-form med fokus på sangteksten og karakterarbejdet.

Ola Hörling er uddannet musicalper-former fra Balletakademiet i Göteborg og har siden hen arbejdet med både opera og musicals som instruktør, koreograf og som teaterleder på den Skånske Opera.

Hold øje og tilmeld dig nye og spændende kurser på dsfstudio.dk

Lån & Spar Bank A/S, Højborg Plads 9-11, 1200 København K, Cvrnr. 13 53 85 30. Forbehold for trykfejl.

Værsgo. Vi giver mere end

75 mio. kr.

tilbage i renter til kunder, der er medejere af Lån & Spar

Mere end 75 mio. kroner! Det fik vores kunder tilbage i januar. Fordi de er medlem af en faglig organisation, der ejer os.

Som medlem af Dansk Skuespillerforbund kan du få personlige fordele og ekstra gode vilkår hos os. For eksempel 4% i rente på lønkontoen. Vi synes nemlig også, der skal være kontante fordele ved fællesskaber.

Bliv kunde i Lån & Spar Bank Ring 3378 1994, book på lsb.dk/dsf eller skriv til dsf@lsb.dk

Sådan får du 4% i rente på din lønkonto

- Du er medlem af Dansk Skuespillerforbund og har afsluttet din uddannelse.
- Du samler hele din privatøkonomi hos Lån & Spar (LSBprivat®Løn er en del af en samlet pakke af produkter og services, som din økonomi kreditvurderes ud fra).
- De 4% i rente er på de første 50.000 kr. på lønkontoen. Fra 50.001-500.000 kr. er renten 0,5%. Derefter er renten 0,75% på resten.
- Rentesatserne er variable og gælder pr. 7. november 2022. Se alle vilkår på lsb.dk/medlemsvilkaar.
- Du behøver ikke flytte dine realkreditlån. Men evt. ændringer og nye realkreditlån skal gå gennem Lån & Spar og Totalkredit.

Læs mere på www.lsb.dk/dsf

Dansk Skuespillerforbund

Lån & Spar

APPLAUS

MICHAEL SIMPSON

9.2.1954 — 1.8.2022

Michael Simpson, der kom til Danmark fra USA i starten af 1980'erne, drømte om at gøre en forskel med sin kunst. Og det lykkedes.

Michael Simpson og Ernst-Hugo Järegård i 'Riget'. Foto: DR

Af Louise Kidde Sauntved

Alle der har set Lars von Triers 'Epidemic' husker med temmelig stor sikkerhed Michael Simpsons rungende latter, mens han sidder i taxaen ved siden af instruktøren. En latter der smittede og fyldte alle tomrum. Og selvom Michael Simpson var skuespiller til fingerspidserne, var lige præcis den latter hans egen. Han havde en hård opvækst i USA, hvor det bestemt ikke altid var let at være sort og homoseksuel, og efter at han i starten af 1980'erne flyttede fra USA til Danmark, oplevede han videre modstand, selvom han også blev mødt af det modsatte: accept, venskab og fællesskab. Men Michael Simpson valgte latteren og livet og brugte smerten som kunstnerisk drivkraft i sin mission for at forandre verden, gøre den til et bedre sted, gennem sin kunst.

En særlig teateroplevelse blev startskuddet til en lille revolution i dansk teater. Sammen med vennen og kollegaen Peter Bensted, der ligesom Michael Simpson var tilflytter til Danmark, overværede han et teaterstykke på Rialto Teatret, hvor en dansk skuespiller spillede afrikansk diktator iført sort sminke. De undrede sig: Kunne det virkelig være rigtigt, at der ikke kunne findes en sort skuespiller til rollen? Næste dag kørte de i bus tværs gennem København, rute 6, der var fyldt med ansigter fra hele verden, og de besluttede at etablere et teater, der gav plads og stemme til dem, der også fortjente at blive hørt. Det blev starten på Teater Terra Nova i 1985.

Undgik polsk fængsel

Teatrets første stykke var 'Woza Albert' om apartheid. Stykket skulle oprindeligt have været opført med skuespillere fra Sydafrika, men de fik forbud mod at forlade landet. I stedet fik Peter Bensted og Michael Simpson lov til at opføre stykket i deres sted og det gik for fulde huse på Cafétéatret inden det levede videre på en succesfuld turne rundt i Norden, til både Sverige, Norge, Finland og Island. Stykket spillede også i det kommunistiske Polen, hvor det vakte så stor røre, at Michael Simpson var lige ved at blive arresteret, da han efter forestillingen festede med de studerende, der var mødt op i stort tal og mente, at stykket ikke kun handlede om 'sort apartheid', men også om 'rød apartheid'. Balladen gjorde, at planlagte forestillinger i Østtyskland og Cuba blev aflyst. Et håndgribeligt bevis på, at de lavede teater, der gjorde en forskel.

Michael Simpson havde en særlig oprigtighed som skuespiller. Man troede på ham, uanset hvilken rolle han indtog. Derfor fik han også roller hos en række af de førende danske filminstruktører, blandt andre Helle Ryslinge, Thomas Vinterberg, Bille August og ikke mindst Lars von Trier, der benyttede sig af Simpsons talent i både 'Epidemic', 'Europa' og begge sæsoner af tv-serien 'Riget', hvor han blandt andet rejste til Haiti sammen med Ernst-Hugo Järegårds svenske læge Helmer for at undersøge Voodoo-kunsten.

Rejser fyldte også meget i Michael Simpsons private liv. Han boede i perioder i både Holland og USA, selvom han altid vendte hjem til sin faste base i Danmark. Han var en rastløs sjæl, der altid, både privat og professionelt, var på udkig efter om der nu var mere at komme efter. Han interesserede sig levende for både verden, andre mennesker og selvudvikling.

De senere år drømte han om at skrive en selvbiografi, hvor han ville sammenfatte alt det han havde lært på sine rejser rundt i verden. Desværre fik han konstateret en hjernesvulst der gjorde, at projektet ikke blev til noget.

De sidste år af sit liv blev Michael Simpson plejet på blandt andet Pleje og Demenscenter Klarahus og Plejehjemmet Slottet. Han døde i august 2022, men hans smittende latter lever videre i dem, der kendte ham. Og på film.

SCENELIV #1 – 2023

31

AARHUS TEATER

A CLOCKWORK ORANGE

25. FEB. - 4. MAR.

CO-PRODUKTION
MED BAGGÅRDTEATRET

ARGUMENTER IMOD KVINDER

9. - 19. MAR.

AKUT 360

ZINKDRENGENE

31. MAR. - 8. APR.

TEATER NEXT

DOPPLER

12. - 21. APR.

